

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

BANKOVÝ DOHLAD

Príručka bankového dohľadu

Táto publikácia bola nahradená príručkou dohľadu. Aktuálna verzia príručky dohľadu je na [internetovej stránke bankového dohľadu ECB](#).

EUROPEAN CENTRAL BANK
BANKING SUPERVISION

© Európska centrálna banka 2014

Poštová adresa	60640 Frankfurt am Main, Germany
Telefón	+49 69 1344 0
Internet	www.ecb.europa.eu

Všetky práva vyhradené. Reprodukované na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené s uvedením zdroja.

ISBN	978-92-899-1414-7
DOI	10.2866/19716
Katalógové číslo EÚ	QB-02-14-914-SK-N

Obsah

Predslov	4
1 Úvod	5
2 Zásady dohľadu	7
3 Fungovanie SSM	10
3.1 Rozdelenie úloh medzi ECB a NCA	10
3.2 Rozhodovanie v rámci SSM	14
3.3 Organizačná štruktúra SSM	15
3.4 Cyklus dohľadu	19
4 Výkon dohľadu v rámci SSM	26
4.1 Udeľovanie povolení, nadobúdanie kvalifikovaných účastí, odňatie povolení	26
4.2 Dohľad nad významnými inštitúciami	29
4.3 Dohľad nad menej významnými inštitúciami	38
4.4 Celková kontrola kvality a plánovania	41
5 Skratky	42

Predslov

Táto príručka má zásadný význam v rámci zavádzania jednotného mechanizmu dohľadu (Single Supervisory Mechanism – SSM), nového systému finančného dohľadu, ktorý (v novembri 2014) pozostáva z Európskej centrálnej banky (ECB) a príslušných vnútroštátnych orgánov (national competent authorities – NCA)¹ krajín eurozóny. Príručka vysvetľuje, ako SSM funguje, a poskytuje návod týkajúci sa postupov dohľadu SSM.

SSM, ktorý začal oficiálne fungovať v novembri 2014, je krokom smerom k väčšej európskej harmonizácii. Podporuje prístup k prudenciálnemu dohľadu nad úverovými inštitúciami na základe jednotného súboru pravidiel s cieľom zvýšiť odolnosť bankového systému eurozóny. SSM vznikol v reakcii na ponaučenia vyplývajúce z finančnej krízy a vychádza zo spoločne dohodnutých zásad a štandardov. Dohľad vykonáva ECB spoločne s vnútroštátnymi orgánmi dohľadu zúčastnených členských štátov². V prípade SSM nejde o „opätovné vynájdenie kola“: jeho cieľom je stavať na osvedčených postupoch, ktoré sa už v oblasti dohľadu uplatňujú. Spolupracuje s Európskym orgánom pre bankovníctvo (European Banking Authority – EBA), Európskym parlamentom, Euroskupinou, Európskou komisiou a Európskym výborom pre systémové riziká (European Systemic Risk Board – ERRB) v rámci ich mandátov a dbá na spoluprácu so všetkými zainteresovanými stranami a ďalšími medzinárodnými orgánmi a tvorcami štandardov.

SSM pozostáva z ECB a NCA zúčastnených členských štátov. Kombinuje teda silné stránky, skúsenosti a odborné znalosti všetkých týchto inštitúcií. ECB je zodpovedná za účinné a konzistentné fungovanie SSM a fungovanie systému monitoruje, a to na základe rozdelenia zodpovedností medzi ECB a NCA, v súlade s nariadením o jednotnom mechanizme dohľadu³. Na zabezpečenie účinného dohľadu sa úverové inštitúcie rozdeľujú na významné a menej významné, pričom dohľad nad významnými bankami vykonáva priamo ECB, zatiaľ čo NCA majú na starosti dohľad nad menej významnými bankami. Táto príručka vysvetľuje kritériá, ktoré sa používajú na posúdenie toho, či úverová inštitúcia patrí do kategórie významných alebo menej významných inštitúcií.

¹ Niektoré národné centrálné banky, ktoré nie sú príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, ale sú poverené určitými úlohami a právomocami v oblasti dohľadu na základe vnútroštátnych právnych predpisov, tieto právomoci v rámci SSM vykonávajú aj naďalej. Odkazy na NCA v tejto príručke sa v príslušných prípadoch vzťahujú na národné centrálné banky, pokiaľ ide o úlohy, ktorými sú poverené na základe vnútroštátnych právnych predpisov.

² Zúčastnené členské štáty sú krajiny eurozóny a členské štáty EÚ, ktorých menou nie je euro a ktoré sa rozhodli zúčastniť sa na SSM formou nadviazania úzkej spolupráce medzi ECB a príslušnými NCA.

³ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 29.10.2013, s. 63).

Táto príručka sa vydáva v súlade s medziinštitucionálnou dohodou⁴ medzi Európskym parlamentom a ECB.

Je možné, že postupy opísané v tejto príručke bude potrebné prispôbiť okolnostiam konkrétneho prípadu alebo nutnosti stanoviť priority. Príručka je praktickým nástrojom, ktorý sa bude pravidelne aktualizovať s cieľom zohľadniť nové skúsenosti získané v praxi.

Táto príručka však nie je právne záväzným dokumentom a nemôže v žiadnom prípade nahrádzať právne požiadavky ustanovené v príslušných platných právnych predpisoch EÚ. V prípade rozdielov medzi týmito predpismi a príručkou majú prednosť predpisy.

1 Úvod

1 Jednotný mechanizmus dohľadu (SSM) pozostáva z ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov (NCA) zúčastnených členských štátov. SSM je zodpovedný za prudenciálny dohľad nad všetkými úverovými inštitúciami v zúčastnených členských štátoch. Zabezpečuje, aby sa politika EÚ v oblasti prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami vykonávala súdržným a účinným spôsobom a aby úverové inštitúcie podliehali dohľadu najvyššej kvality. Tri hlavné ciele SSM sú:

- zaistiť bezpečnosť a zdravie európskeho bankového systému,
- zvýšiť finančnú integráciu a stabilitu,
- zabezpečiť konzistentný dohľad.

2 Na základe nariadenia o jednotnom mechanizme dohľadu ECB so svojimi rozsiahlymi odbornými znalosťami v oblasti makroekonomickej politiky a analýz finančnej stability plní jasne definované úlohy v oblasti dohľadu s cieľom chrániť stabilitu európskeho finančného systému, spolu s NCA. Nariadenie o jednotnom mechanizme dohľadu a nariadenie o rámci jednotného mechanizmu dohľadu⁵ poskytujú právny základ prevádzkových postupov súvisiacich s úlohami SSM v oblasti prudenciálneho dohľadu.

⁴ Medziinštitucionálna dohoda medzi Európskym parlamentom a Európskou centrálnou bankou o praktických postupoch uplatňovania demokratickej zodpovednosti a vykonávania dohľadu nad plnením úloh, ktorými bola poverená ECB v rámci jednotného mechanizmu dohľadu (Ú. v. EÚ L 320, 30.11.2013, s. 1).

⁵ Nariadenie ECB/2014/17 zo 16. apríla o rámci pre spoluprácu v rámci jednotného mechanizmu dohľadu medzi Európskou centrálnou bankou, príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a určenými vnútroštátnymi orgánmi (Ú. v. EÚ L 141, 14.5.2014, s. 51).

- 3 ECB koná s plným zreteľom a ohľadom na jednotu a integritu jednotného trhu na základe rovnakého zaobchádzania s úverovými inštitúciami s cieľom predchádzať regulačnej arbitráži. V tejto súvislosti by mala tiež znižovať záťaž vyplývajúcu z dohľadu nad cezhraničnými úverovými inštitúciami. ECB zohľadňuje rôzne typy, obchodné modely a veľkosť úverových inštitúcií, ako aj systémové výhody rozmanitosti v bankovom sektore.
- 4 Pri plnení svojich prudenciálnych úloh definovaných v nariadení o jednotnom mechanizme dohľadu ECB uplatňuje všetky príslušné právne predpisy EÚ a podľa potreby aj vnútroštátne právne predpisy, ktorými sú transponované do práva členských štátov. Ak relevantné právne predpisy ponúkajú členským štátom rôzne možnosti, ECB uplatňuje aj príslušné vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa takéto možnosti vykonávajú. ECB koná v súlade s technickými štandardmi, ktoré vypracoval Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA) a prijala Európska komisia, a tiež európskou príručkou EBA o dohľade. V oblastiach, na ktoré sa tento súbor pravidiel nevzťahuje, alebo v prípadoch, keď vyplynie potreba ďalšej harmonizácie výkonu každodenného dohľadu, ECB vydá svoje vlastné štandardy a metodiky, pričom zohľadní vnútroštátne možnosti členských štátov a voľnú úvahu v súlade s právnymi predpismi EÚ.
- 5 Táto príručka stanovuje:
- zásady dohľadu SSM;
 - fungovanie SSM vrátane:
 - rozdelenia úloh medzi ECB a NCA zúčastnených členských štátov,
 - rozhodovacieho procesu v rámci SSM,
 - organizačnej štruktúry SSM,
 - cyklu dohľadu SSM;
 - vykonávanie dohľadu v rámci SSM vrátane:
 - udeľovania povolení, nadobúdania kvalifikovaných účastí, odňatia povolení;
 - dohľadu nad významnými inštitúciami;
 - dohľadu nad menej významnými inštitúciami;
 - celkovej kontroly kvality a plánovania.

2 Zásady dohľadu

- 6 V rámci plnenia svojich úloh sa SSM neustále snaží udržiavať najvyššie štandardy a zabezpečovať konzistentnosť dohľadu. SSM sa porovnáva s medzinárodnými štandardmi a osvedčenými postupmi. Revidované základné zásady účinného bankového dohľadu stanovené Bazilejským výborom a pravidlá EBA tvoria pevný základ regulácie, dohľadu, správy a riadenia rizík v bankovom sektore.
- 7 Prístup SSM vychádza z nasledujúcich zásad, ktoré sú základom všetkých krokov prijatých na úrovni ECB alebo centrálnej úrovni, ako aj na úrovni jednotlivých krajín, a ktoré sú nevyhnutné z hľadiska účinného fungovania systému. Tieto zásady sú základom práce v rámci SSM, pričom ECB a NCA sa nimi riadia pri plnení svojich úloh.

Zásada 1 – Používanie osvedčených postupov

Cieľom SSM je predstavovať rámec osvedčených postupov, pokiaľ ide o ciele, používané nástroje a právomoci. Vyvíjajúci sa model dohľadu SSM stavia na najmodernejších dohľadových praktikách a postupoch v rámci celej Európy a zohľadňuje skúsenosti orgánov dohľadu jednotlivých členských štátov s cieľom zaistiť bezpečnosť a stabilitu bankového sektora. Metodiky sú predmetom neustáleho preskúmavania na základe medzinárodne uznávaných kritérií i vnútornej kontroly praktických prevádzkových skúseností s cieľom zistiť, kde možno vykonať zlepšenia.

Zásada 2 – Integrita a decentralizácia

Všetci účastníci SSM spolupracujú v záujme dosiahnutia výsledkov dohľadu vysokej kvality. SSM pri plnení svojich úloh v oblasti dohľadu čerpá z odborných znalostí a zdrojov NCA a zároveň ťaží z centralizovaných procesov a postupov, čím zabezpečuje konzistentné výsledky dohľadu. Podrobné kvalitatívne informácie a konsolidované znalosti o úverových inštitúciách, ako aj spoľahlivé kvantitatívne informácie, majú zásadný význam. Decentralizované postupy a nepretržitá výmena informácií medzi ECB a NCA, pri súčasnom zachovaní jednoty systému dohľadu a zabránení duplicity, umožňujú SSM využívať výhodu väčšej blízkosti vnútroštátnych orgánov dohľadu k dohľadaným úverovým inštitúciám a zároveň zabezpečiť nevyhnutnú kontinuitu a konzistentnosť dohľadu vo všetkých zúčastnených členských štátoch.

Zásada 3 – Homogenita v rámci SSM

Zásady a postupy dohľadu sa uplatňujú na úverové inštitúcie v rámci všetkých zúčastnených členských štátov primerane harmonizovaným spôsobom s cieľom zabezpečiť súlad postupov dohľadu a zabrániť odchýlkam v prístupe a fragmentácii. Táto zásada podporuje SSM ako jednotný systém dohľadu. Uplatňuje sa zásada proporcionality (zásada 7).

Zásada 4 – Súlad s jednotným trhom

SSM je založený na jednotnom súbore pravidiel. SSM integruje dohľad v rámci veľkého počtu jurisdikcií a podporuje a prispieva k ďalšiemu rozvoju jednotného súboru pravidiel zo strany EBA, pričom zároveň pomáha lepšie riešiť systémové riziká v Európe. SSM je úplne otvorený všetkým členským štátom EÚ, ktorých menou nie je euro, a ktoré sa rozhodli nadviazať úzku spoluprácu. Vzhľadom na svoje ústredné postavenie v rámci SSM prispieva ECB k ďalšiemu posilňovaniu konvergenčného procesu v rámci jednotného trhu, pokiaľ ide o úlohy dohľadu, ktorými bola poverená nariadením o jednotnom mechanizme dohľadu.

Zásada 5 – Nezávislosť a zodpovednosť

Úlohy dohľadu sa vykonávajú nezávislým spôsobom. Dohľad je tiež predmetom vysokých štandardov demokratickej zodpovednosti s cieľom zabezpečiť dôveru vo výkon tejto verejnej funkcie v zúčastnených členských štátoch. V súlade s nariadením o jednotnom mechanizme dohľadu sa bude demokratická zodpovednosť uplatňovať na európskej i vnútroštátnej úrovni.

Zásada 6 – Prístup založený na rizikách

Prístup SSM k dohľadu je založený na rizikách. Berie do úvahy stupeň škôd, ktorými by zlyhanie inštitúcie mohlo ohroziť finančnú stabilitu, ako aj možnosť vzniku takéhoto zlyhania. Ak SSM usúdi, že úverovej inštitúcii alebo skupine úverových inštitúcií hrozia zvýšené riziká, dohľad nad týmito úverovými inštitúciami sa bude vykonávať intenzívnejšie, až kým sa príslušné riziká neznížia na prijateľnú úroveň. Prístup SSM k dohľadu je založený na kvalitatívnych a kvantitatívnych prístupoch a zahŕňa posúdenie a výhľadové kritické hodnotenie. Tento prístup založený na rizikách zabezpečuje, aby sa prostriedky dohľadu vždy zameriavali na oblasti, kde budú z hľadiska posilňovania finančnej stability pravdepodobne najúčinnnejšie.

Zásada 7 – Proporcionalita

Postupy dohľadu SSM sú úmerné systémovému významu a rizikovému profilu dohliadaných úverových inštitúcií. Uplatňovanie tejto zásady umožňuje efektívne rozdelenie obmedzených prostriedkov na výkon dohľadu. V súlade s tým sa

intenzita dohľadu v rámci SSM v rôznych úverových inštitúciách líši, pričom sa intenzívnejšie zameriava na najväčšie a komplexnejšie systémové skupiny a na relevantnejšie dcérske spoločnosti v rámci významnej bankovej skupiny. To je v súlade s prístupom dohľadu založeným na analýze rizík a konsolidovanom prístupe SSM.

Zásada 8 – Adekvátne úroveň činností dohľadu pre všetky úverové inštitúcie

V prípade všetkých úverových inštitúcií SSM uplatňuje minimálnu úroveň činností dohľadu a zabezpečuje, aby bola vo všetkých významných inštitúciách bez ohľadu na vnímané riziko zlyhania dostatočná úroveň angažovanosti. Úverové inštitúcie kategorizuje podľa toho, aké by malo ich prípadné zlyhanie vplyv na finančnú stabilitu, a pre každú kategóriu stanovuje minimálnu úroveň angažovanosti.

Zásada 9 – Účinné a včasné nápravné opatrenia

SSM vynakladá úsilie na zaistenie bezpečnosti a stability jednotlivých úverových inštitúcií, ako aj stability európskeho finančného systému a finančných systémov zúčastnených členských štátov. Aktívne dohľadá na úverové inštitúcie v zúčastnených členských štátoch, aby sa znížila pravdepodobnosť zlyhania a prípadných škôd, pričom sa zameriava najmä na zníženie rizika nekontrolovaného zlyhania významných inštitúcií. Medzi hodnotením a nápravnými opatreniami existuje silná väzba. Prístup SSM k dohľadu podporuje včasné opatrenia dohľadu a dôkladné sledovanie odozvy úverovej inštitúcie. Zasahuje čo najskôr, čím znižuje potenciálne straty veriteľom úverovej inštitúcie (vrátane vkladateľov). To však neznamená, že jednotlivé úverové inštitúcie sa nesmú zúčastniť na postupoch, ktoré sa uplatňujú v prípade riešenia krízových situácií. SSM spolupracuje s ostatnými príslušnými orgánmi s cieľom v plnej miere využívať mechanizmy riešenia krízových situácií dostupné v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a právnymi predpismi EÚ. V prípade zlyhania sa používajú postupy riešenia krízových situácií stanovené v smernici o ozdravení a riešení krízových situácií bánk⁶, predovšetkým s cieľom zabrániť výrazným nepriaznivým účinkom na finančný systém a chrániť verejné prostriedky minimalizovaním závislosti od mimoriadnej verejnej finančnej podpory.

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190).

3 Fungovanie SSM

- 8 SSM spája silné stránky ECB a NCA. Stavia na skúsenostiach ECB v oblasti makroekonomickej a finančnej stability a na významných a dlhodobých poznatkoch a skúsenostiach NCA v oblasti dohľadu nad úverovými inštitúciami v rámci ich jurisdikcie, pričom prihliada na ich ekonomické, organizačné a kultúrne špecifiká. Okrem toho obe zložky SSM disponujú špecializovaným a vysokokvalifikovaným personálom. ECB a NCA vykonávajú svoje úlohy v intenzívnej vzájomnej spolupráci. Táto časť príručky opisuje rozdelenie úloh dohľadu, organizáciu v rámci ECB a rozhodovací proces v rámci SSM.

3.1 Rozdelenie úloh medzi ECB a NCA

- 9 SSM je zodpovedný za dohľad nad približne 4 700 dohliadanými subjektmi v zúčastnených členských štátoch. V záujme efektívneho dohľadu sa príslušné úlohy a zodpovednosti ECB a NCA v oblasti dohľadu rozdeľujú na základe významnosti dohliadaných subjektov. Nariadenie o jednotnom mechanizme dohľadu a nariadenie o rámci jednotného mechanizmu dohľadu obsahujú niekoľko kritérií, na základe ktorých sa úverové inštitúcie klasifikujú buď ako významné, alebo ako menej významné (box 1).

Box 1

Klasifikácia inštitúcií podľa významnosti

S cieľom zistiť, či je úverová inštitúcia významná, SSM vykonáva pravidelné hodnotenia: všetky úverové inštitúcie s povolením v rámci zúčastnených členských štátov sú posudzované v snahe určiť, či spĺňajú kritériá významnosti. Úverová inštitúcia sa považuje za významnú, ak je splnená niektorá z týchto podmienok:

- ak celková hodnota jej aktív presahuje 30 mld. € alebo (pokiaľ celková hodnota jej aktív nie je nižšia ako 5 mld. €) ak presahuje 20 % národného HDP;
- ak je jednou z troch najvýznamnejších úverových inštitúcií so sídlom v danom členskom štáte;
- ak je príjemcom priamej pomoci z Európskeho mechanizmu pre stabilitu;
- ak celková hodnota jej aktív presahuje 5 mld. € a pomer jej cezhraničných aktív/pasív vo viac ako jednom ďalšom zúčastnenom členskom štáte k jej celkovým aktívam/pasívam presahuje 20 %.

Bez ohľadu na splnenie týchto kritérií môže SSM vyhlásiť inštitúciu za významnú v záujme zabezpečenia konzistentného uplatňovania štandardov dohľadu vysokej kvality. ECB alebo NCA môžu na uľahčenie rozhodnutia požiadať o predloženie (alebo opätovné predloženie) určitých informácií.

Status úverových inštitúcií sa môže v dôsledku bežnej obchodnej činnosti alebo mimoriadnych udalostí (napr. fúzie alebo akvizície) zmeniť. Ak skupina alebo úverová inštitúcia považovaná za menej významnú splní ktorékoľvek zo stanovených kritérií významnosti, bude vyhlásená za významnú a NCA odovzdá zodpovednosť za jej priamy dohľad ECB. Podobne aj významná úverová inštitúcia sa môže stať menej významnou, pričom zodpovednosť za jej dohľad sa vráti príslušnému NCA. V oboch prípadoch ECB a NCA záležitosť starostlivo preskúmajú a prediskutujú a ak neexistujú osobitné okolnosti, naplánujú a uskutočnia prevod povinností v oblasti dohľadu tak, aby sa zabezpečil nepretržitý a účinný dohľad.

S cieľom zabrániť častému a opakovanému striedaniu povinností v oblasti dohľadu medzi NCA a ECB (napr. ak sa aktíva úverovej inštitúcie pohybujú približne okolo úrovne 30 mld. €) sa v rámci klasifikácie uplatňuje kontrolný mechanizmus: k zmene statusu z menej významnej na významnú dochádza, ak sa zaznamená splnenie čo len jedného kritéria počas ktoréhokoľvek roka, zatiaľ čo významnú skupinu alebo úverovú inštitúciu je možné preklasifikovať na menej významnú až vtedy, ak príslušné kritériá neboli splnené počas troch po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov.⁷

O rozhodnutí SSM o prenesení zodpovednosti za dohľad z NCA na ECB (alebo naopak) sú inštitúcie okamžite informované: pred prijatím rozhodnutia poskytnú ECB inštitúcii možnosť predložiť písomné pripomienky. Počas prenosu zodpovednosti príslušné inštitúcie dostávajú potrebné pravidelne aktualizované informácie a sú začlenené do svojho nového dohľadacieho tímu. Po skončení prenosu sa uskutoční formálne stretnutie s účasťou zástupcov dohliadanej inštitúcie i orgánov dohľadu, ktoré odovzdávajú, resp. preberajú zodpovednosť za dohľad.

10

ECB, s pomocou NCA, vykonáva priamy dohľad nad všetkými inštitúciami, ktoré sú klasifikované ako významné (obrázok 1), približne 120 skupinami⁸, ktoré predstavujú približne 1 200 dohliadaných subjektov. Každodenný dohľad budú vykonávať spoločné dohľadacie tímy (Joint Supervisory Teams – JCT), ktoré tvoria pracovníci z NCA a ECB (box 3). NCA aj naďalej vykonávajú priamy dohľad nad menej významnými inštitúciami, predstavujúcimi približne 3 500

⁷ Výnimky tohto pravidla sú stanovené v nariadení o jednotnom mechanizme dohľadu a nariadení o rámci jednotného mechanizmu dohľadu.

⁸ V niektorých prípadoch sa termín „skupiny“ vzťahuje aj na úverové inštitúcie alebo dcérske spoločnosti, v prípade ktorých sa vykonáva dohľad SSM samostatne.

subjektov, a to za monitorovania ECB. V záujme konzistentného uplatňovania vysokých štandardov dohľadu sa môže ECB rozhodnúť vykonávať priamy dohľad aj nad menej významnými inštitúciami.

11

ECB sa tiež podieľa na dohľade nad cezhraničnými inštitúciami a skupinami, buď ako domovský orgán dohľadu, alebo hostiteľský orgán dohľadu v kolégiách orgánov dohľadu (box 2). Okrem toho sa ECB podieľa na doplnkovom dohľade nad finančnými konglomerátmi (v súvislosti s úverovými inštitúciami zahrnutými v konglomerátoch) a preberá zodpovednosť koordinátora v zmysle smernice o finančných konglomerátoch.

Box 2

Kolégiá orgánov dohľadu

Kolégiá orgánov dohľadu, ktoré boli zriadené v súlade so smernicou o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Directive – CRD IV), sú prostriedkom spolupráce a koordinácie medzi vnútroštátnymi orgánmi dohľadu zodpovednými a zúčastnenými na dohľade nad rôznymi zložkami cezhraničných bankových skupín. Kolégiá poskytujú orgánom dohľadu a príslušným orgánom rámec na plnenie úloh stanovených v smernici CRD IV, napríklad pokiaľ ide o prijímanie spoločných rozhodnutí o primeranosti vlastných zdrojov a ich požadovanej úrovni a o likvidite a schvaľovaní modelov.

V rámci SSM môže mať ECB v kolégiách dohľadu v súvislosti s významnými bankovými skupinami tieto úlohy:

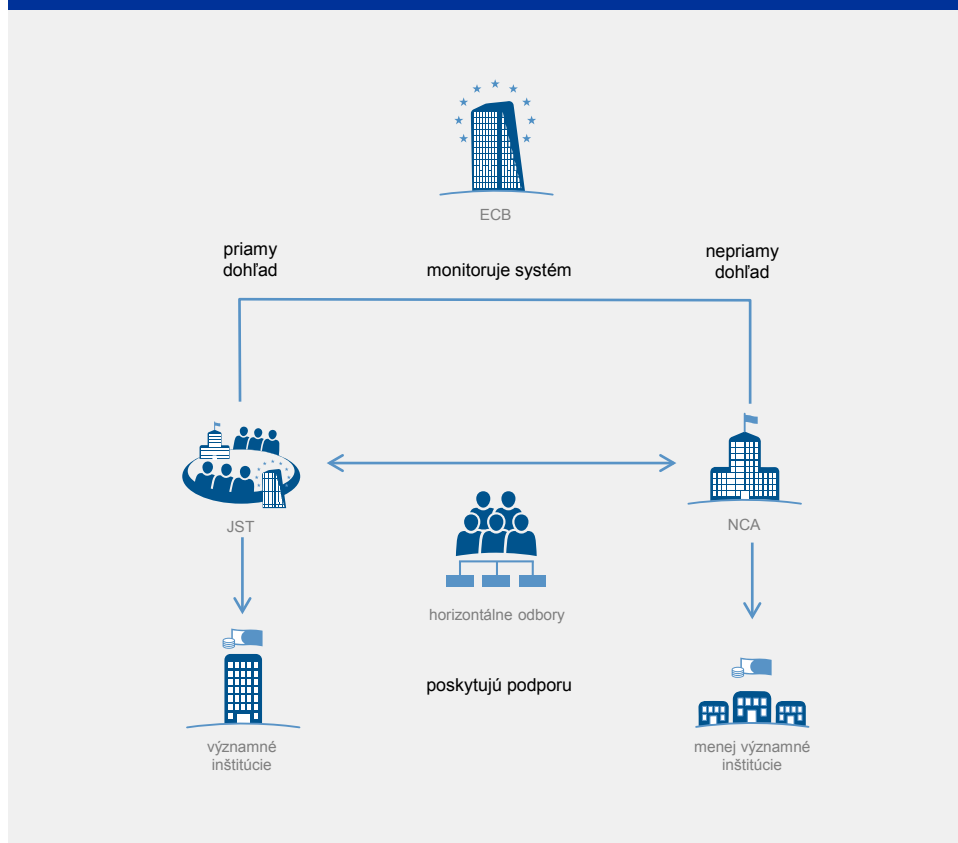
- úlohu domovského orgánu dohľadu v prípade kolégií, ktoré zahŕňajú orgány dohľadu z nezúčastnených členských štátov (európske kolégiá) alebo z krajín mimo EÚ (medzinárodné kolégiá);
- úlohu hostiteľského orgánu dohľadu v prípade kolégií, v ktorých domovský orgán dohľadu pochádza z nezúčastneného členského štátu (alebo krajiny mimo EÚ).

Ak je ECB orgánom vykonávajúcim dohľad na konsolidovanom základe alebo domovským orgánom dohľadu, pôsobí ako predsedajúci kolégia, a to v európskych aj v medzinárodných kolégiách. NCA z krajín, v ktorých má banková skupina subjekt, sa v kolégiu zúčastňujú ako pozorovatelia. To znamená, že NCA sa na činnosti kolégia naďalej pravidelne zúčastňujú, podieľajú sa na plnení jeho úloh a dostávajú všetky informácie, avšak nezúčastňujú sa na rozhodovaní ani hlasovacích postupoch.

Ak ECB pôsobí ako hostiteľský orgán dohľadu, NCA z krajín, v ktorých má banková skupina subjekt, sa vo všeobecnosti v kolégiu zúčastňujú ako pozorovatelia, pokiaľ skupina nemá v príslušných krajinách menej významné subjekty, t. j. subjekty, ktorých priamy dohľad nevykonáva ECB. V takom prípade sa NCA naďalej zúčastňujú ako členovia.

EBA⁹ a Bazilejský výbor¹⁰ vydali usmernenia/zásady týkajúce sa prevádzkového fungovania kolégií.

Obrázok 1 Rozdelenie úloh v rámci SSM

12

V tejto situácii je ECB zodpovedná za priamy dohľad nad približne 120 skupinami, ktoré spolu predstavujú takmer 85 % celkových bankových aktív v eurozóne. Dohliadané úverové inštitúcie, ktoré sú považované za menej významné, podliehajú priamemu dohľadu zo strany príslušných NCA za celkového monitorovania ECB. Táto štruktúra bankového dohľadu primerane odráža nariadenie o jednotnom mechanizme dohľadu. Všetky úverové inštitúcie pod dohľadom SSM podliehajú rovnakému prístupu dohľadu.

⁹ CEBS: Guidelines for the operational functioning of Supervisory Colleges (Usmernenia pre prevádzkové fungovanie kolégií dohľadu) (usmernenie 34) vydané 15. júna 2010. V článku 51 ods. 4 smernice CRD IV sa vyžaduje, aby EBA vydal regulačné a vykonávacie technické štandardy týkajúce sa fungovania kolégií.

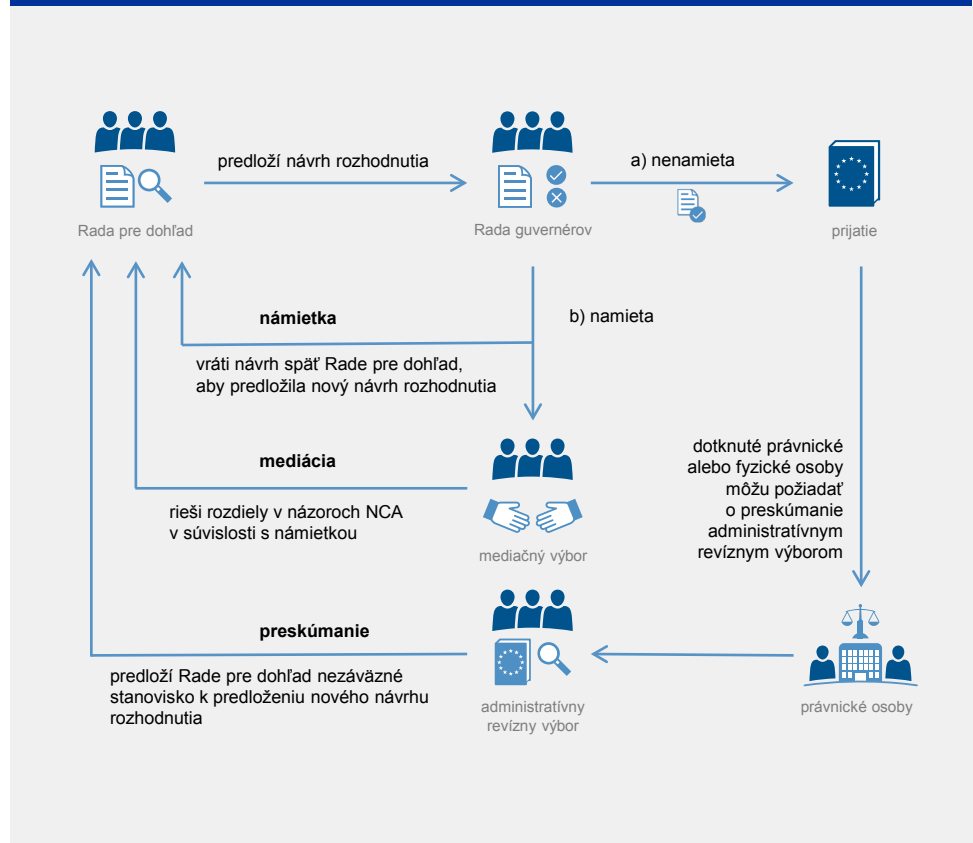
¹⁰ Bazilejský výbor pre bankový dohľad, Principles for effective supervisory colleges (Zásady pre účinné kolégiá dohľadu), jún 2014

3.2 Rozhodovanie v rámci SSM

- 13 Rada pre dohľad plánuje a plní úlohy dohľadu v rámci SSM a predkladá návrhy rozhodnutí na prijatie Rade guvernérov ECB. Radu pre dohľad tvorí predseda a podpredseda, štyria zástupcovia ECB a jeden zástupca NCA z každého zúčastneného členského štátu, spravidla najvyšší výkonný pracovník NCA zodpovedný za bankový dohľad. Návrhy rozhodnutí Rady pre dohľad sa pripravujú na základe dôkladných, objektívnych a transparentných informácií zohľadňujúc záujmy EÚ ako celku. Rada pre dohľad funguje takým spôsobom, ktorý zaisťuje jej nezávislosť.
- 14 Prijímanie rozhodnutí je založené na postupe vychádzajúcom z implicitného súhlasu (obrázok 2). Ak Rada guvernérov v rámci stanovenej časovej lehoty, ktorá nesmie prekročiť desať pracovných dní, nevznesie voči návrhu rozhodnutia predloženému Radou pre dohľad žiadne námietky, rozhodnutie sa považuje za prijaté. Rada guvernérov môže návrh rozhodnutia prijať alebo voči nemu vzniesť námietky, ale nemôže ho zmeniť. Na riešenie rozdielov v názoroch vyjadrených dotknutými NCA v súvislosti s námietkami Rady guvernérov voči návrhom rozhodnutí Rady pre dohľad vytvorila ECB mediačný výbor.
- 15 ECB tiež zriadila administratívny revízny výbor, ktorý vykonáva interné administratívne preskúmanie rozhodnutí prijatých ECB v rámci výkonu právomocí dohľadu. Preskúmanie rozhodnutia ECB si môže vyžiadať akákoľvek fyzická osoba alebo dohliadaný subjekt, ktorým je rozhodnutie adresované, alebo sa ich priamo a osobne dotýka. Administratívny revízny výbor môže Rade guvernérov navrhnúť, aby uplatňovanie napadnutého rozhodnutia po dobu trvania preskúmania odložila. Výbor sa skladá z piatich nezávislých členov, ktorí nie sú zamestnancami ECB ani NCA. Žiadosť o preskúmanie rozhodnutia ECB administratívnym revíznym výborom nemá vplyv na právo podať žalobu na Súdny dvor EÚ.

Obrázok 2

Postup vychádzajúci z implicitného súhlasu

3.3 Organizačná štruktúra SSM

16

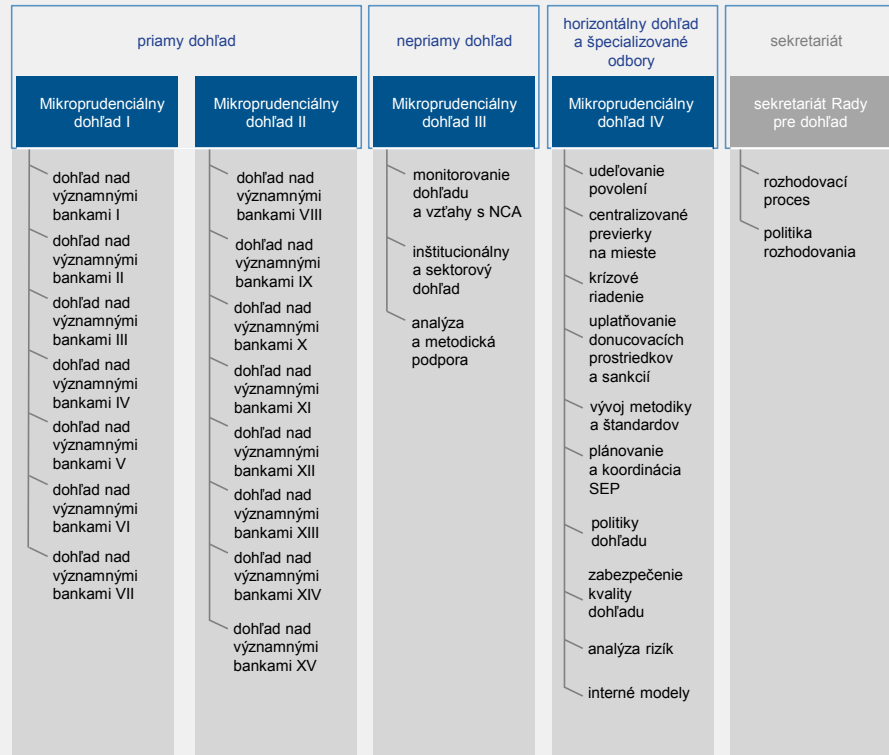
ECB zriadila štyri osobitné generálne riaditeľstvá poverené výkonom úloh dohľadu zverených ECB, v spolupráci s NCA (obrázok 3):

- generálne riaditeľstvá pre mikroprudenciálny dohľad I a II sú zodpovedné za každodenný priamy dohľad nad významnými inštitúciami;
- generálne riaditeľstvo pre mikroprudenciálny dohľad III je zodpovedné za monitorovanie dohľadu nad menej významnými inštitúciami, ktorý vykonávajú NCA;
- generálne riaditeľstvo pre mikroprudenciálny dohľad IV plní horizontálne a špecializované úlohy vo vzťahu ku všetkým úverovým inštitúciami patriacim pod dohľad SSM a poskytuje odborné znalosti špecifických aspektov dohľadu, napr. pokiaľ ide o interné modely a previerky na mieste.

Činnosť Rady pre dohľad podporuje osobitný sekretariát, ktorý asistuje pri prípravách stretnutí a v súvisiacich právnych otázkach.

Obrázok 3

Organizácia útvarov dohľadu SSM v ECB

Táto organizačná schéma znázorňuje prvé dve úrovne organizačnej štruktúry nových odborných útvarov.

■ generálne riaditeľstvo
■ riaditeľstvo

17

Generálne riaditeľstvo pre mikroprudenciálny dohľad I je zodpovedné za dohľad nad najvýznamnejšími skupinami (približne 30); generálne riaditeľstvo pre mikroprudenciálny dohľad II má na starosti dohľad nad zostávajúcimi významnými skupinami. Každodenný dohľad nad významnými skupinami vykonávajú spoločné dohľadacie tímy s podporou horizontálnych a špecializovaných odborov generálneho riaditeľstva pre mikroprudenciálny dohľad IV (box 3).

Box 3

Spoločné dohľadacie tímy

Spoločné dohľadacie tímy vykonávajú každodenný dohľad nad významnými inštitúciami. Tvoria ich zamestnanci ECB a NCA krajín, v ktorých majú úverové inštitúcie, bankové dcérske spoločnosti alebo významné cezhraničné pobočky danej bankovej skupiny sídlo. Pre každú významnú inštitúciu je zriadený osobitný dohľadací tím. Veľkosť, celkové zloženie a organizácia spoločného dohľadacieho tímu sa môže líšiť v závislosti od povahy, komplexnosti, rozsahu, obchodného modelu a rizikového profilu dohľadanej úverovej inštitúcie.

Každý spoločný dohliadací tím vedie koordinátor z ECB (ktorý spravidla nepochádza z krajiny, v ktorej má dohliadaná inštitúcia sídlo), ktorý je zodpovedný za plnenie úloh a výkon činností dohľadu v súlade s programom previerok v oblasti dohľadu pre jednotlivé významné úverové inštitúcie.

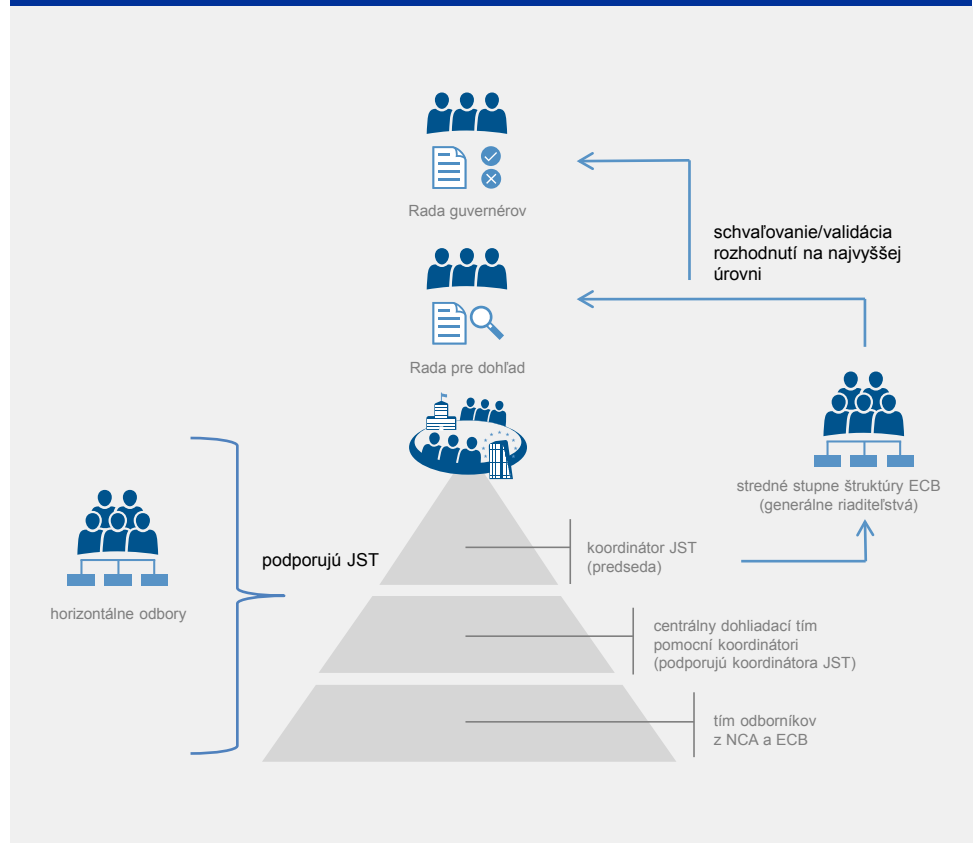
Pomocní koordinátori pochádzajúci z NCA sú zodpovední za jasne vymedzené tematické alebo geografické oblasti dohľadu; pomáhajú koordinátorovi tímu pri každodennom dohľade nad významnými úverovými inštitúciami, pričom tiež zohľadňujú názory príslušných NCA. V prípade niektorých úloh s konkrétnym tematickým zameraním alebo úloh, kde sú potrebné konkrétne technické znalosti, si môže dohliadací tím vyžiadať dodatočnú podporu horizontálnych a špecializovaných odborov ECB (t. j. generálneho riaditeľstva pre mikroprudenciálny dohľad IV).

Ak spoločný dohliadací tím pozostáva z veľkého počtu pracovníkov, centrálny dohliadací tím (pozostávajúci z koordinátora z ECB a (vnútroštátnych) pomocných koordinátorov z NCA) zabezpečuje rozdelenie úloh medzi členmi tímu, pripravuje a reviduje program previerok v oblasti dohľadu a monitoruje jeho plnenie. Reviduje tiež konsolidované hodnotenie rizík, kapitálu a likvidity. Centrálny dohliadací tím spája názory jednotlivých členov tímu.

Koordinátori spoločných dohliadacích tímov sú vymenovaní na obdobie troch až piatich rokov, v závislosti od rizikového profilu a komplexnosti inštitúcie. Koordinátori a členovia majú v spoločných dohliadacích tímoch pravidelne rotovať.

Obrázok 4

Fungovanie spoločných dohliadacích tímov

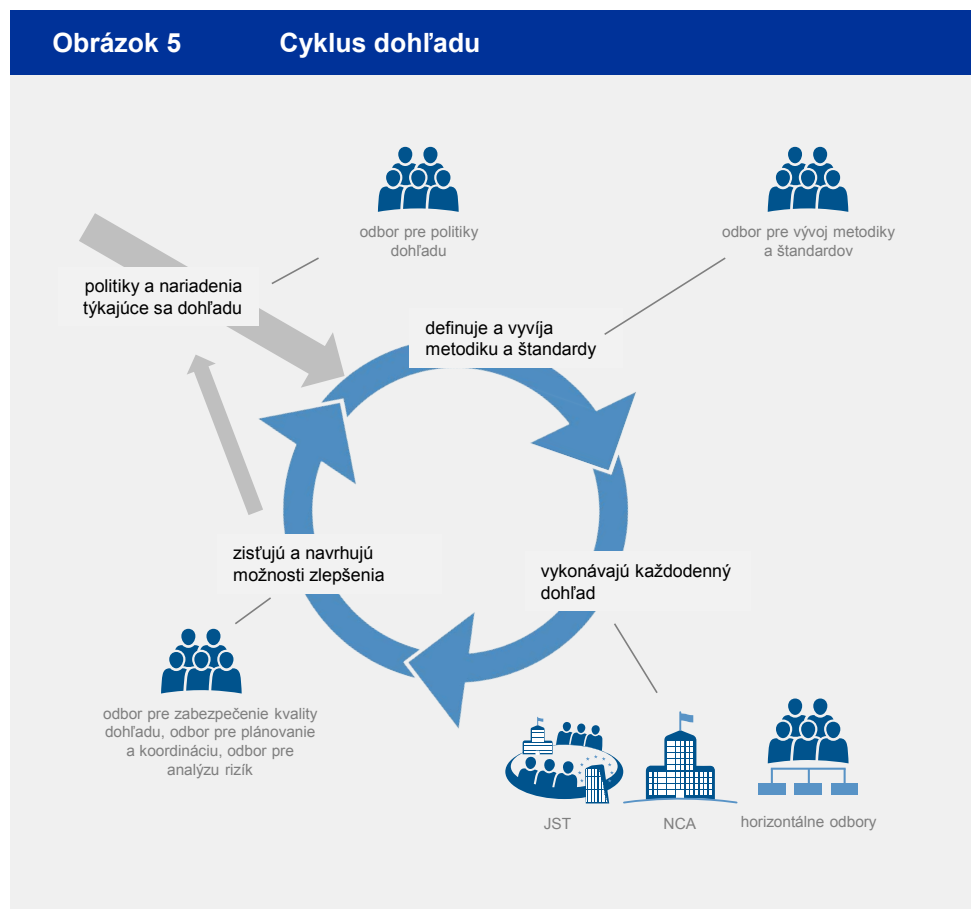

- 18 Spoločným dohliadacím tímom a NCA poskytuje pri výkone dohľadu nad významnými i menej významnými úverovými inštitúciami podporu desať horizontálnych a špecializovaných odborov generálneho riaditeľstva pre mikroprudenciálny dohľad IV. Týmto odborními sú: analýza rizík SSM; politiky dohľadu; plánovanie a koordinácia programu previerok v oblasti dohľadu; centralizované preverky na mieste; interné modely; uplatňovanie donucovacích prostriedkov a sankcií; udeľovanie povolení; krízové riadenie; zabezpečenie kvality dohľadu a vývoj metodiky a štandardov. Horizontálne odbory úzko spolupracujú so spoločnými dohliadacími tímami napríklad pri vymedzovaní a implementácii spoločných metodík a štandardov, pričom im poskytujú podporu v metodologických otázkach a pomáhajú vylepšiť prístup. Cieľom je zabezpečiť súlad postupov dohľadu jednotlivých spoločných dohliadacích tímov.
- 19 SSM aktívne podporuje spoločnú kultúru dohľadu tým, že spája pracovníkov z rôznych NCA v rámci spoločných dohliadacích tímov v kontexte dohľadu nad menej významnými inštitúciami, ako aj pracovníkov horizontálnych a špecializovaných odborov. V tejto súvislosti ECB tiež organizuje výmeny pracovníkov medzi NCA, čo je dôležitý nástroj na podporu ducha spoločného záujmu. Táto spoločná kultúra je základom konzistentných postupov dohľadu vo všetkých zúčastnených členských štátoch.
- 20 Úlohy v oblasti dohľadu ťažia z podpory zdieľaných služieb ECB, napr. služieb v oblasti ľudských zdrojov, informačných systémov, komunikácie, rozpočtu

a organizácie, technickej prevádzky, interného auditu a právnych a štatistických služieb. SSM tak môže využívať prevádzkové synergie a zároveň zachovávať požadované oddelenie úloh menovej politiky od úloh bankového dohľadu.

3.4 Cyklus dohľadu

- 21 Proces dohľadu nad úverovými inštitúciami možno považovať za cyklus (obrázok 5): politiky regulácie a dohľadu sú základom činností dohľadu a rozvoja metodík a štandardov dohľadu.
- 22 Metodiky a štandardy sú základom každodenného dohľadu, ktorý sa vykonáva podľa rovnakých vysokých štandardov v prípade všetkých úverových inštitúcií. Prostredníctvom rôznych kanálov vrátane účasti SSM na medzinárodných a európskych fórach sa skúsenosti získané v rámci dohľadu a vykonávania kontrol kvality spätne využívajú na účely definovania metodík, štandardov, politik a regulácie dohľadu.
- 23 Skúsenosti z praktického uplatňovania metodík a štandardov sa využívajú v rámci plánovania činností dohľadu na nadchádzajúci cyklus. Toto plánovanie zahŕňa aj analýzu hlavných rizík, slabých miest a strategických priorít dohľadu. Cyklus dohľadu je podrobnejšie vysvetlený v nasledujúcich častiach.

3.4.1 Politiky dohľadu

- 24 Európsky regulačný rámec pre bankovníctvo vychádza z bazilejských dohôd a je harmonizovaný prostredníctvom jednotného súboru pravidiel, ktorý sa vzťahuje na všetky finančné inštitúcie na jednotnom trhu. Odbor ECB pre politiky dohľadu sa podieľa na vypracovávaní zákonných požiadaviek obozretného podnikania pre významné a menej významné banky, ktoré sa týkajú napríklad postupov riadenia rizík, kapitálových požiadaviek a politík a postupov úročenia.
- 25 Odbor pre politiky dohľadu koordinuje medzinárodnú spoluprácu SSM a aktívne sa podieľa na rôznych svetových a európskych fórach, ako je napríklad EBA, Európsky výbor pre systémové riziká (box 4), Bazilejský výbor pre bankový dohľad a Rada pre finančnú stabilitu. Odbor pre politiky dohľadu podporuje prácu spoločných dohľadacích tímov v kolégiách orgánov dohľadu prostredníctvom uzatvárania a obnovovania dohôd o spolupráci. Odbor tiež bude nadväzovať a koordinovať spoluprácu s nezúčastnenými členskými štátmi a krajinami mimo EÚ, napríklad uzatváraním memoránd o porozumení.
- 26 Odbor pre politiky dohľadu tieto činnosti iniciuje a koordinuje v úzkej spolupráci so všetkými zúčastnenými stranami, napríklad s inými odbornými útvarmi ECB, inými generálnymi riaditeľstvami bankového dohľadu a orgánmi NCA.

Box 4

Spolupráca s ďalšími európskymi inštitúciami a orgánmi

S cieľom vytvoriť bezpečnejší a zdravší finančný sektor sa od roku 2007 zavádzajú nové pravidlá a zakladajú nové inštitúcie a orgány, a to v rámci EÚ i eurozóny. Ako kľúčový prvok tohto nového inštitucionálneho rámca SSM úzko spolupracuje s ďalšími európskymi inštitúciami a orgánmi.

Európsky výbor pre systémové riziká

Európsky výbor pre systémové riziká (ESRB) má za úlohu monitorovať riziká vo finančnom systéme v rámci EÚ ako celku (makroprudenciálny dohľad). Ak ECB používa makroprudenciálne nástroje definované v smernici CRD IV alebo nariadení o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Regulation – CRR), buď na žiadosť vnútroštátnych orgánov, alebo na základe rozhodnutia prijať prísnejšie opatrenia než opatrenia prijaté na vnútroštátnej úrovni, musí zohľadňovať odporúčania ESRB. Úzka spolupráca medzi ECB a ESRB a rozvoj informačných tokov sú obojstranne prospešné: zlepšujú schopnosť ESRB účinne identifikovať, analyzovať a monitorovať systémové riziká v rámci celej EÚ, zatiaľ čo SSM môže využívať odborné znalosti ESRB, ktoré presahujú rámec bankového sektora a vzťahujú sa na celý finančný systém vrátane iných finančných inštitúcií, trhov a produktov.

Európsky orgán pre bankovníctvo

ECB úzko spolupracuje s európskymi orgánmi dohľadu, najmä s Európskym orgánom pre bankovníctvo (EBA). Ako orgán bankového dohľadu by mal SSM svoje úlohy plniť na základe pravidiel EBA a v súlade s nimi. SSM je zapojený do práce EBA a významnou mierou prispieva k zblížovaniu dohľadu jeho integráciou v rámci rôznych jurisdikcií.

Jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií

Jednotný mechanizmus riešenia krízových situácií (Single Resolution Mechanism – SRM) je spolu s SSM a spoločným systémom ochrany vkladov jedným z komponentov bankovej únie. Bol zriadený s cieľom centralizovať kľúčové kompetencie a prostriedky na riadenie zlyhania úverových inštitúcií v zúčastnených členských štátoch. SRM dopĺňa SSM: tým sa zabezpečí, že ak banka, ktorá podlieha dohľadu v rámci SSM, čelí vážnym ťažkostiam, riešenie jej krízovej situácie možno riadiť efektívne s minimálnymi nákladmi pre daňových poplatníkov a reálnu ekonomiku. Interakcia a spolupráca medzi orgánmi riešenia krízových situácií a orgánmi dohľadu je kľúčovým prvkom SRM. To znamená, že orgány riešenia krízových situácií, ECB a NCA sa o krízovej situácii úverovej inštitúcie bez zbytočného odkladu navzájom informujú a diskutujú o tom, ako súvisiace problémy účinne riešiť. SSM bude mechanizmu SRM pri hodnotení plánov riešenia krízových situácií pomáhať s cieľom zabrániť duplicitu úloh.

Európsky mechanizmus pre stabilitu

Vďaka zriadeniu SRM bude môcť Európsky mechanizmus pre stabilitu (ESM) priamo rekapitalizovať inštitúcie (úverová inštitúcia by musela byť neschopná, resp. pravdepodobne neschopná v blízkej budúcnosti, plniť kapitálové požiadavky stanovené ECB ako orgánom dohľadu, pričom musí predstavovať vážnu hrozbu pre finančnú stabilitu eurozóny ako celku alebo jej členských štátov). Fungovanie nástroja rekapitalizácie si vyžaduje účinnú spoluprácu a rozvoj komplexných informačných tokov medzi SSM, ESM a vnútroštátnymi orgánmi riešenia krízových situácií. Ak je nevyhnutná rekapitalizácia úverovej inštitúcie v ťažkostiach, ktorá podlieha priamemu dohľadu ECB, bude úlohou ECB zhromaždiť potrebné informácie. V prípade inštitúcií, ktoré nepodliehajú priamemu dohľadu ECB, musí ECB po prijatí návrhu na priamu podporu ESM okamžite začať s prípravami na prevzatie priameho dohľadu nad príslušnou úverovou inštitúciou. ECB sa tiež bude aktívne podieľať na rokovaníach s ESM a riadení príslušnej úverovej inštitúcie, pokiaľ ide o podmienky dohody o rekapitalizácii.

3.4.2 Vývoj metodík a štandardov

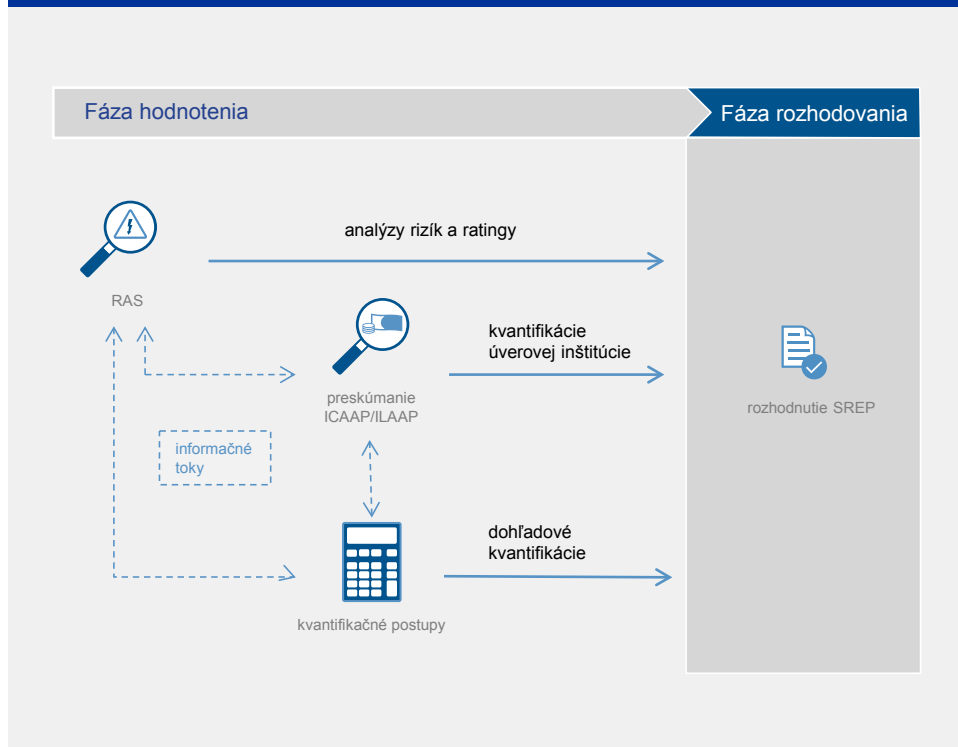
- 27 Metodiky a štandardy dohľadu najvyššej kvality majú zásadný význam z hľadiska dosahovania konzistentných a efektívnych výsledkov dohľadu. ECB zriadila špecializovaný odbor pre vývoj metodík a štandardov, ktorý pravidelne prehodnocuje a vyvíja metodiky dohľadu. Metodiky a štandardy dohľadu sa tiež môžu vyvíjať na základe práce vykonanej medzinárodnými orgánmi tvoriacimi štandardy v oblasti harmonizácie nariadení týkajúcich sa finančného sektora alebo práce orgánov EÚ pri vytváraní jednotného súboru pravidiel.
- 28 ECB môže vydávať svoje vlastné nariadenia, usmernenia a pokyny týkajúce sa metodík a spoločných štandardov dohľadu, zohľadňujúc vývoj v medzinárodných a európskych právnych predpisoch a úlohu EBA pri vytváraní jednotného súboru pravidiel s cieľom zabezpečiť v priebehu času harmonizované postupy a konzistentné výsledky dohľadu v rámci SSM.
- 29 Jednotný súbor metodík a štandardov zahŕňa témy ako napríklad podrobnosti procesu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP) a oznamovacie a implementačné postupy pre dohliadané subjekty.

3.4.3 Proces preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu

- 30 Na účely výkonu procesu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (SREP) vyvinul SSM spoločnú metodiku na priebežné hodnotenie rizík úverových inštitúcií, ich riadiacich systémov a ich kapitálovej a likviditnej pozície. Metodika čerpá z existujúcich skúseností a osvedčených postupov uplatňovaných v NCA, pričom spoločné dohliadacie tímy a horizontálne odbory ECB ju budú aj naďalej podporovať a rozvíjať. Proces preskúmania a hodnotenia SSM sa uplatňuje konzistentným spôsobom na významné i menej významné inštitúcie, zabezpečujúc dodržiavanie najvyšších a najkonzistentnejších štandardov dohľadu.
- 31 Ako je stanovené v smernici CRD IV, v rámci SREP majú orgány dohľadu (v prípade významných inštitúcií sú to spoločné dohliadacie tímy; v prípade menej významných inštitúcií sú to NCA za celkového monitorovania ECB) preskúmať opatrenia, stratégie, postupy a mechanizmy uplatňované úverovými inštitúciami a zhodnotiť:
- riziká, ktorým inštitúcie sú alebo by mohli byť vystavené,
 - riziká, ktoré inštitúcie predstavujú pre finančný systém vo všeobecnosti,
 - riziká odhalené záťažovým testovaním, s prihliadnutím na povahu, rozsah a komplexnosť činností inštitúcie.
- 32 Proces SREP v rámci SSM (obrázok 6) zahŕňa tri hlavné prvky:
- systém hodnotenia rizík (risk assessment system – RAS), ktorý hodnotí riziká úverovej inštitúcie a ich kontrolu,

- komplexnú revíziu interného procesu hodnotenia kapitálovej primeranosti (Internal Capital Adequacy Assessment Process – ICAAP) a interného procesu hodnotenia likvidity (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process – ILAAP) inštitúcií,
- metodiku kvantifikácie kapitálu a likvidity, ktorá hodnotí kapitálové potreby a potreby likvidity úverovej inštitúcie vzhľadom na výsledky hodnotenia rizík.

Obrázok 6 Proces preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu

33 Systém hodnotenia rizík i kvantifikácia kapitálu a likvidity sa vykonávajú v niekoľkých krokoch. Ich cieľom je vykonať dohľadové posúdenie na základe kvantitatívnej a kvalitatívnej analýzy. Opierajú sa o širokú škálu spätných i výhľadových informácií (napr. pravdepodobnosť zlyhania, strata v prípade zlyhania, záťažové testy). Vychádzajú z prístupu tzv. obmedzeného úsudku s cieľom zabezpečiť v rámci SSM konzistentnosť, pričom zároveň umožňujú, aby sa v rámci odborného posúdenia zväžila komplexnosť a rozmanitosť situácií s uplatnením jasného a transparentného rámca.

34 Riziká, ktorým sú úverové inštitúcie vystavené, sa hodnotia podľa úrovne rizika a zodpovedajúcich opatrení na kontrolu/zmiernenie rizika. Podnikateľské riziko a ziskovosť inštitúcií, rovnako ako aj ich vnútorné riadenie a celkové riadenie rizík, sa hodnotia z všeobecnejšieho pohľadu. Všetky hodnotenia sa potom zhrnú do celkového hodnotenia.

- 35 SSM uplatňuje prístup založený na rizikách a zároveň sa zameriava na súlad s regulačnými požiadavkami. Tiež rešpektuje zásadu proporcionality s prihliadnutím na potenciálny vplyv inštitúcie na finančný systém, jej vnútornú rizikovosť a to, či je materskou spoločnosťou, dcérskou spoločnosťou, alebo samostatnou inštitúciou. To má za následok diferencovanú frekvenciu a intenzitu hodnotení rizikového profilu inštitúcie počas roka. Hodnotenie rizikového profilu zasa môže viesť k celému radu činností a opatrení dohľadu vrátane tých krátkodobých, ktoré sú prijaté okamžite príslušnými NCA, a tých dlhodobějších, ktoré sú zahrnuté v správe o SREP a ročnom plánovaní dohľadu. Medzi celkovým hodnotením rizikového profilu inštitúcie a úrovňou angažovanosti dohľadu existuje priama súvislosť.
- 36 Sledovateľnosť a zodpovednosť sú kľúčové prvky celého procesu posudzovania orgánmi dohľadu. Kapitálové požiadavky definované v rámci 1. piliera bazilejských dohôd sú minimálnymi požiadavkami, ktoré úverové inštitúcie musia priebežne spĺňať. Preto SSM neustále monitoruje dodržiavanie požiadaviek zo strany inštitúcií, pričom kapitálové požiadavky 1. piliera používa ako základ. Interné modely, ktoré inštitúcie podliehajúce schváleniu orgánmi dohľadu môžu používať na výpočet kapitálových požiadaviek v prípade rizík 1. piliera, SSM pravidelne hodnotí.
- 37 Okrem toho sa od úverových inštitúcií môže požadovať, aby udržiavali dodatočné rezervy kapitálu a likvidity na účely rizík, na ktoré sa 1. pilier nevzťahuje, alebo sa na ne vzťahuje len čiastočne. Úverové inštitúcie musia na tento účel používať svoje interné metódy hodnotenia a výpočtu, konkrétne ich procesy ICAAP a ILAAP. Úverové inštitúcie sú povinné tieto procesy a výpočty starostlivo dokumentovať. Zároveň sú povinné vytvoriť primerané riadiace štruktúry s cieľom zabezpečiť spoľahlivosť ich výsledkov ICAAP/ILAAP. Preto sa ako súčasť SREP vykonáva aj komplexné hodnotenie ICAAP/ILAAP.
- 38 V súlade s usmerneniami EBA¹¹ sa SSM snaží prijímať adekvátne rozhodnutia SREP na základe širokej škály informácií pochádzajúcich z rôznych zdrojov. Patria medzi ne pravidelné správy úverových inštitúcií, ICAAP/ILAAP, ochota inštitúcií riskovať, kvantifikácie dohľadu používané na overenie, resp. vyvrátenie odhadov úverovej inštitúcie, výsledky vyhodnotenia rizík (vrátane hodnotenia úrovne rizika a príslušných kontrolných opatrení), výsledky záťažových testov a celkové rizikové priority orgánu dohľadu.
- 39 Kvantifikácie orgánu dohľadu vypočítané na vyhodnotenie potreby kapitálu a likvidity inštitúcií, ako aj ICAAP a ILAAP, zohrávajú kľúčovú úlohu, pretože v celom procese slúžia ako oporný bod.
- 40 SSM v rámci hodnotenia kapitálovej primeranosti a primeranosti likvidity využíva dôsledné záťažové testy¹². Záťažové testy sú kľúčovým výhľadovým nástrojom na posudzovanie expozície a odolnosti inštitúcií voči nepriaznivým, ale v budúcnosti pravdepodobným udalostiam. Môžu sa tiež používať na testovanie primeranosti postupov riadenia rizík úverových inštitúcií, ich strategického a kapitálového plánovania a komplexnosti ich obchodných modelov.

¹¹ <https://www.eba.europa.eu>

¹² Úverové inštitúcie sú povinné vyvíjať aj svoje vlastné programy záťažového testovania.

- 41 Na základe všetkých informácií, ktoré boli posúdené a vyhodnotené počas SREP, uskutoční SSM celkové hodnotenie kapitálovej primeranosti a primeranosti likvidity úverovej inštitúcie a pripraví rozhodnutia SREP (obrázok 6). Na konci tohto procesu zaujme celkové stanovisko k primeranej úrovni vlastných zdrojov a likvidity danej inštitúcie. Rozhodnutia SREP môžu tiež zahŕňať kvalitatívne opatrenia, napríklad na riešenie nedostatkov v oblasti riadenia rizík inštitúcií. Výsledok tejto analýzy a akékoľvek potrebné nápravné opatrenia sú predložené úverovej inštitúcii, ktorá dostane možnosť zaslať ECB písomné vyjadrenie ku skutočnostiam, námietkam a právnym dôvodom týkajúcim sa rozhodnutia ECB o dohľade. V prípade potreby je možné s úverovou inštitúciou zorganizovať konkrétne stretnutia na prerokovanie výsledkov a nápravných opatrení, ktoré sa majú prijať.
- 42 Výsledok SREP v prípade významných úverových inštitúcií sa predkladá Rade pre dohľad. V prípade inštitúcií s dcérskymi spoločnosťami v krajinách EÚ, ktoré nie sú zapojené do SSM, bude rozhodnutie SREP prijaté spoločne všetkými príslušnými orgánmi.
- 43 Výsledok SREP je tiež kľúčovým vstupom pre strategické a operačné plánovanie v rámci SSM. Má predovšetkým priamy vplyv na rozsah a hĺbku externých a interných činností, ktoré sa vykonávajú v prípade danej inštitúcie. Toto plánovanie sa definuje ročne a reviduje sa polročne.

3.4.4 Analýza rizík

- 44 Ako prirodzené doplnenie každodenných analýz rizík úverovej inštitúcie zo strany spoločných dohliadacích tímov sa riziká analyzujú aj horizontálne v špecializovanom odbore ECB pre analýzu rizík, ktorý poskytuje referenčné a kontextové informácie v rámci línie orgánov dohľadu.
- 45 Hodnotenie rizík, ktorým sú úverové inštitúcie vystavené, si vyžaduje pochopenie vonkajšieho kontextu, v ktorom inštitúcia pôsobí. Odbor pre analýzu rizík preto tiež zvažuje riziká v celom systéme, ktoré vyplývajú napríklad z medzinárodných nerovnováh alebo nadmernej koncentrácie rizika a ktoré by mohli viesť k sektorovým bublinám (napr. v prípade rezidenčných alebo komerčných nehnuteľností). Analýza rizík tiež čerpá z analýz uskutočnených inými odbornými útvarmi ECB, predovšetkým z makroprudenciálnych analýz. Sektorová analýza tiež umožňuje porozumieť kľúčovému vývoju na trhu.
- 46 Analýzy rizík vykonávané spoločnými dohliadacími tímami a špecializovaným odborom pre analýzu rizík sa vzájomne dopĺňajú. Odbor pre analýzu rizík sleduje celkové rizikové prostredie SSM a poskytuje včasné a dôkladné analýzy rizík naprieč inštitúciami. Spoločné dohliadacie tímy sú pre odbor pre analýzu rizík dôležitým zdrojom informácií o konkrétnych inštitúciách.
- 47 Primeraný, spoľahlivý a aktuálny dohľad a analýza rizík sú založené na presných údajoch dohľadu. ECB preto úzko spolupracuje s NCA a ich útvarmi zodpovednými za vykazovanie, ktoré sú prvými príjemcami údajov dohľadu. Oddelenia vykazovania a štatistiky v ECB vykonávajú pred použitím údajov na účely dohľadu a analýzy rizík a rozhodovania vlastné kontroly kvality.

Harmonogram vykazovania SSM stanovuje lehoty a formáty vykazovania, zohľadňujúc harmonizované požiadavky platné v celej EÚ.

4 Výkon dohľadu v rámci SSM

48 Nariadenie o jednotnom mechanizme dohľadu hovorí o vytvorení skutočne integrovaného mechanizmu dohľadu. V praxi to v prvom rade znamená, že kľúčové procesy sú vo všeobecnosti rovnaké pre všetky úverové inštitúcie bez ohľadu na to, či sú významné alebo menej významné, a zahŕňajú ECB aj NCA. Znamená to tiež, že sa uplatňuje jednotný prístup dohľadu. Nad všetkými úverovými inštitúciami, ktoré patria pod dohľad SSM, sa dohľad vykonáva na základe rovnakej metodiky a s náležitým ohľadom na zásadu proporcionality. Spoločné postupy, ktoré sa vzťahujú na významné i menej významné inštitúcie, a dohľadové prístupy oboch kategórií sú uvedené nižšie.

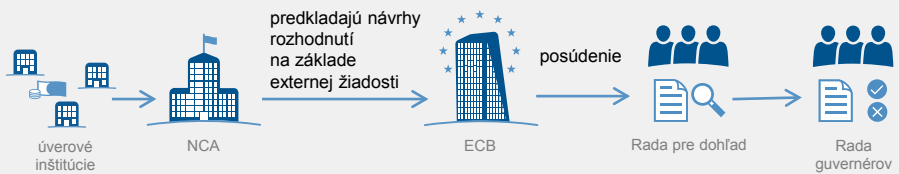
4.1 Udeľovanie povolení, nadobúdanie kvalifikovaných účastí, odňatie povolení

49 ECB má právomoc udeľovať a odberať povolenia na činnosť všetkým úverovým inštitúciami a posudzovať nadobudnutie účastí v úverových inštitúciách v eurozóne. Túto činnosť vykonáva spoločne s NCA. ECB musí tiež zabezpečovať dodržiavanie pravidiel EÚ pre bankový sektor a nariadení EBA a zároveň uplatňuje jednotný súbor pravidiel. V záujme ochrany finančnej stability môže v prípade potreby zvážiť zavedenie dodatočných prudenciálnych požiadaviek pre úverové inštitúcie. Za tieto úlohy je zodpovedný odbor ECB pre udeľovanie povolení.

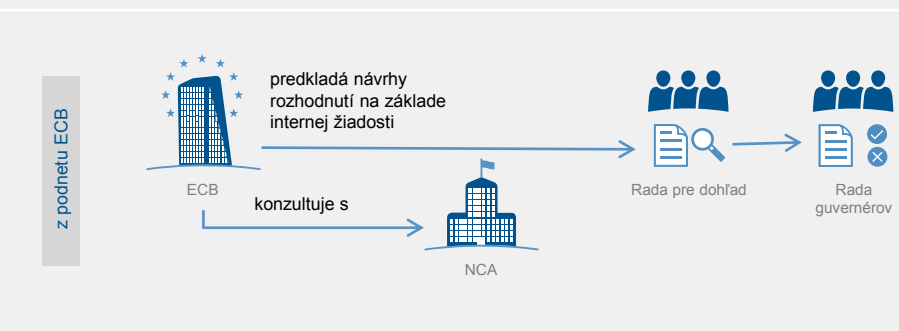
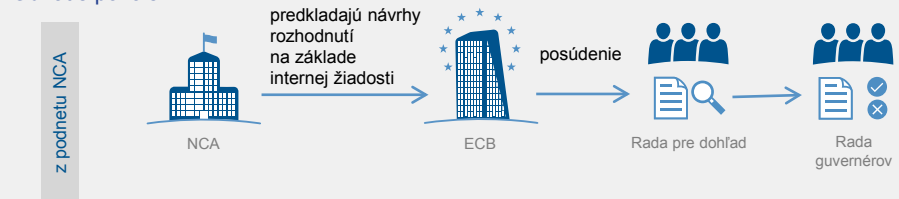
50 Nariadenie o jednotnom mechanizme dohľadu ustanovilo viacero postupov známych ako „spoločné postupy“, o ktorých v konečnom dôsledku rozhoduje ECB, bez ohľadu na významnosť danej úverovej inštitúcie. Sú to postupy uplatňované v rámci udeľovania povolení na činnosť úverových inštitúcií, odnímania povolení a hodnotenia nadobudnutia kvalifikovaných účastí. Nariadenie o rámci jednotného mechanizmu dohľadu stanovuje, ako sa ECB a NCA zapájajú do týchto spoločných postupov (obrázok 7).

Obrázok 7 Spoločné postupy

Povolenia a nadobudnutia kvalifikovaných účastí

Odňatie povolení

4.1.1 Udeľovanie povolení a nadobúdanie kvalifikovaných účastí

51

Spoločné postupy SSM sa riadia týmito hlavnými zásadami:

- Žiadosti o udelenie povolenia a oznámenia o nadobudnutí kvalifikovanej účasti vždy zasiela žiadajúci subjekt príslušnému NCA: v prípade udeľovania nových bankových licencií je to NCA členského štátu, v ktorom má byť nová úverová inštitúcia založená; v prípade zamýšľaného nadobudnutia kvalifikovanej účasti je príslušným orgánom NCA orgán NCA členského štátu, v ktorom má sídlo inštitúcia, na ktorej sa podieľa nadobúda.
- NCA oznámi ECB prijatie žiadosti o udelenie povolenia do 15 pracovných dní. Pokiaľ ide o oznámenie o zámere nadobudnúť kvalifikovanú účasť, NCA takéto oznámenie oznámi ECB najneskôr do piatich pracovných dní po jeho potvrdení o prijatí žiadateľovi. Spoločný postup nemôže byť dokončený, kým nie sú predložené požadované informácie. Žiadatelia by preto mali zabezpečiť, aby ich žiadosti boli úplné a dobre štruktúrované. Keď sa pri prvom posúdení žiadosti zistia nedostatky alebo nezrovnalosti, NCA okamžite požiada žiadateľa, aby urobil potrebné zmeny.

- Po podaní a overení úplnosti budú žiadosti predmetom ďalšieho posudzovania zo strany prijímajúcej NCA, ECB a akejkolvek inej zainteresovanej NCA. Posúdením sa zabezpečí, aby všetky zúčastnené strany získali dôkladné poznatky o obchodnom modeli a jeho životaschopnosti. Na tento účel sa posúdenie vzťahuje na všetky kritériá stanovené v príslušných vnútroštátnych a európskych právnych predpisoch.

52 Ak je NCA presvedčený, že žiadosť je v súlade s vnútroštátnymi podmienkami udelenia povolenia, predloží ECB návrh rozhodnutia obsahujúci samotné posúdenie a odporúčania. Pokiaľ ide o kvalifikované účasti, NCA predloží ECB návrh rozhodnutia o namietaní voči nadobudnutiu kvalifikovanej účasti, alebo o schválení takéhoto nadobudnutia. Konečné rozhodnutie o schválení alebo zamietnutí prijme ECB na základe obvyklého rozhodovacieho postupu. Ak je potrebné žiadosť zamietnuť, alebo je potrebné stanoviť ďalšie podmienky, návrh rozhodnutia sa stane predmetom konania na vypočutie. Po dosiahnutí konečného rozhodnutia bude žiadateľ informovaný buď zo strany NCA, ktorý žiadosť spracováva (v prípade žiadostí o udelenie licencie), alebo zo strany ECB (v prípade zamýšľaných nadobudnutí kvalifikovaných účastí).

4.1.2 Odňatie povolení

53 ECB aj NCA zúčastnených členských štátov, kde má inštitúcia sídlo, majú právo navrhnúť odňatie bankovej licencie. NCA môžu navrhnúť odňatie licencie na základe žiadosti dotknutej úverovej inštitúcie alebo v iných prípadoch z vlastného podnetu v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi. ECB môže odňatie iniciovať v prípadoch uvedených v príslušných právnych predpisoch EÚ. Medzi ECB a príslušným NCA sa v prípade všetkých návrhov na odňatie licencie uskutočnia konzultácie. Tieto konzultácie majú za cieľ zabezpečiť, aby mali príslušné orgány (t. j. NCA, vnútroštátne orgány na riešenie krízových situácií a ECB) pred prijatím rozhodnutia dostatok času analyzovať a vyjadriť sa k návrhu, predložiť potenciálne námietky a prijať potrebné kroky a rozhodnutia s cieľom zachovať kontinuitu činnosti inštitúcie, resp. iniciovať postupy riešenia jej krízovej situácie.

54 Po konzultáciách navrhujúci orgán pripraví návrh rozhodnutia, v ktorom odôvodní navrhované odňatie licencie a uvedie výsledky konzultácií. Konečné rozhodnutie potom prijme ECB.

55 Predtým, než bude návrh rozhodnutia predložený ECB, bude príslušná dohliadaná inštitúcia vyzvaná, aby k záležitosti predložila svoje stanoviská, pričom bude mať možnosť sa vyjadriť. ECB následne konečné rozhodnutie oznámi príslušnej úverovej inštitúcii, NCA a vnútroštátnemu orgánu riešenia krízových situácií.

4.2 Dohľad nad významnými inštitúciami

4.2.1 Plánovanie dohľadu

- 56 O plánovaní činností dohľadu sa rozhoduje v rámci dvojstupňového procesu: strategické plánovanie a operačné plánovanie. Strategické plánovanie koordinuje odbor ECB pre plánovanie a koordináciu programu previerok v oblasti dohľadu. Súčasťou je definovanie strategických priorít a zameranie činností dohľadu na nasledujúcich 12 až 18 mesiacov. Plánovanie berie do úvahy faktory ako hodnotenie rizík a zraniteľných miest vo finančnom sektore, ako aj pokyny a odporúčania vydané inými európskymi inštitúciami, najmä ESRB a EBA, závery spoločných dohľadacích tímov v rámci SREP a priority zdôraznené príslušnými NCA. Strategický plán určuje charakter, hĺbku a frekvenciu činností, ktoré majú byť zahrnuté do jednotlivých programov previerok v oblasti dohľadu (supervisory examination programmes – SEP), ktoré sú definované pre každú významnú inštitúciu.
- 57 Operačné plánovanie vykonávajú spoločné dohľadacie tímy na základe koordinácie odboru ECB pre plánovanie a koordináciu SEP. Spoločné dohľadacie tímy vypracujú jednotlivé SEP, ktoré stanovujú hlavné úlohy a činnosti na nasledujúcich 12 mesiacov, ich približný harmonogram a ciele, nutnosť previerok na mieste a preskúmania interných modelov. Odbor pre plánovanie a koordináciu SEP spolu s príslušnými horizontálnymi funkciami a NCA koordinujú pridelovanie prostriedkov a odborných znalostí SSM s cieľom zabezpečiť, aby bol každý spoločný dohľadací tím schopný vykonávať každoročné úlohy a činnosti dohľadu. Hoci sa o hlavných položkách jednotlivých SEP diskutuje s úverovou inštitúciou už vopred, spoločné dohľadacie tímy sú vždy schopné plniť úlohy *ad hoc* a vykonávať činnosti, ktoré nie sú súčasťou plánu dohľadu, najmä s cieľom zaoberať sa rýchlo sa meniacimi rizikami jednotlivých inštitúcií alebo na širšej úrovni systému.
- 58 Existuje niekoľko nástrojov na výkon základných činností dohľadu. Pri každodennom dohľade spoločné dohľadacie tímy analyzujú vykazovanie údajov dohľadu, finančné výkazy a internú dokumentáciu dohľadaných inštitúcií, usporadúvajú pravidelné a *ad hoc* stretnutia s dohľadanými úverovými inštitúciami na rôznych úrovniach pozícií zamestnancov, vykonávajú priebežné analýzy rizík a priebežnú analýzu schválených rizikových modelov a analyzujú a vyhodnocujú plány obnovy úverových inštitúcií. V boxe 5 sa vysvetľujú pravidlá týkajúce sa jazyka, ktorý môže inštitúcia používať v rámci komunikácie s ECB.

Box 5

Jazykový režim SSM

Podľa článku 24 nariadenia o rámci jednotného mechanizmu dohľadu môže byť dokument, ktorý ECB odošle dohľadaná úverová inštitúcia (alebo akákoľvek iná právnická alebo fyzická osoba, na ktorú sa vzťahujú

postupy ECB v oblasti dohľadu), napísaný v hociktorom z úradných jazykov EÚ.

ECB, dohliadané úverové inštitúcie a akákoľvek iná právnická alebo fyzická osoba, na ktorú sa vzťahujú postupy ECB v oblasti dohľadu, sa môžu dohodnúť, že budú v rámci písomnej komunikácie používať konkrétny úradný jazyk EÚ. Ak úverová inštitúcia dohodu zruší, táto zmena ovplyvní iba tie časti postupov ECB v oblasti dohľadu, ktoré sa ešte neuskutočnili.

Ak chcú byť účastníci ústneho vypočutia vypočutí v úradnom jazyku EÚ, ktorý je iný ako jazyk postupov ECB v oblasti dohľadu, musia to vopred oznámiť ECB, ktorá prijme potrebné opatrenia.

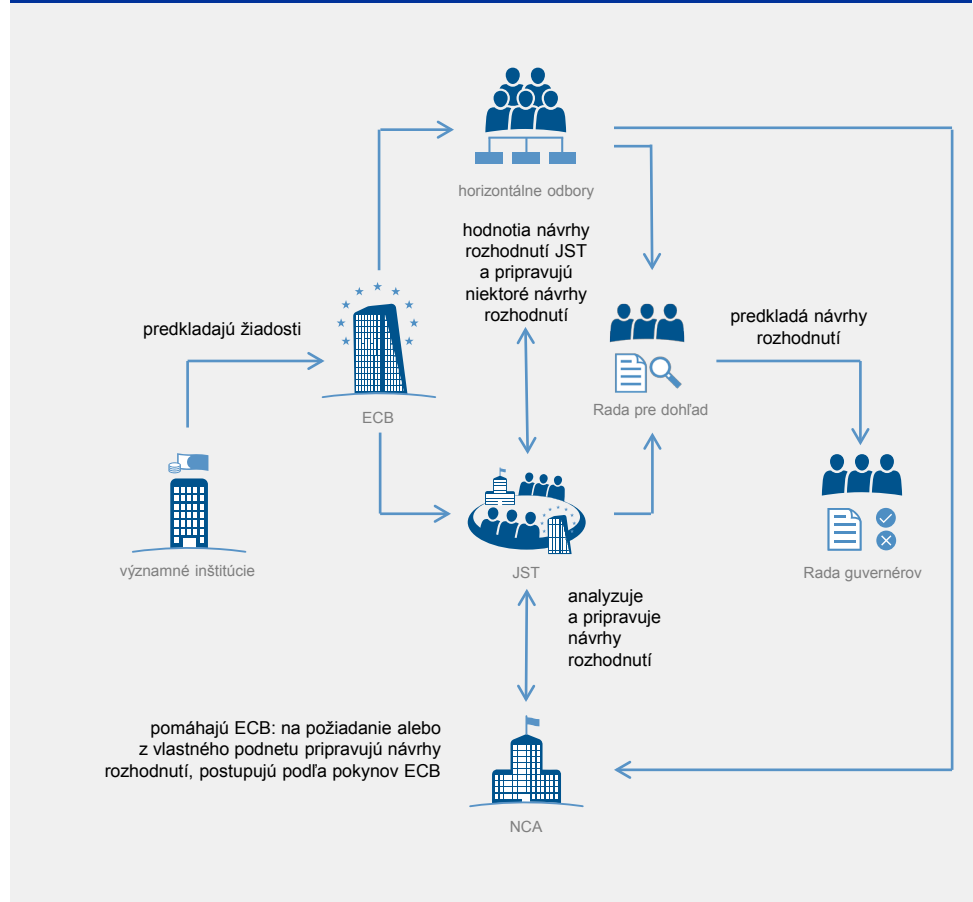
4.2.2 Všeobecný postup v prípade žiadostí, oznámení a prihlášok

59

Všeobecný postup týkajúci sa žiadostí, oznámení a prihlášok (t. j. žiadostí o povolenie) pre významné úverové inštitúcie je opísaný v obrázku 8. Postup začína, keď úverová inštitúcia podá žiadosť o udelenie povolenia. Spoločný dohľadací tím (v prípade potreby v úzkej spolupráci s príslušným horizontálnym odborom) overí, či žiadosť o povolenie obsahuje všetky potrebné informácie a dokumenty. Ak je to nutné, môže úverovú inštitúciu požiadať o ďalšie informácie. Spoločný dohľadací tím a príslušný horizontálny odbor overia, či žiadosť spĺňa požiadavky dohľadu stanovené v príslušných právnych predpisoch, t. j. právnych predpisoch EÚ alebo vnútroštátnych právnych predpisoch, do ktorých boli transponované. Po dokončení analýzy a prijatí rozhodnutia ECB oznámi žiadateľovi výsledok.

Obrázok 8

Všeobecný postup predkladania žiadostí, oznámení a prihlášok

60

V prípade ostatných postupov, ako sú povolenia na pôsobenie na základe jedného bankového povolenia, schvaľovanie interných modelov a vymenovanie nových manažérov, je potrebné dodržiavať odlišné postupy. Tieto postupy sú podrobnejšie opísané v nasledujúcich častiach.

4.2.3 Právo založiť úverové inštitúcie v rámci SSM

61

Ak chce významná¹³ inštitúcia zúčastneného členského štátu založiť pobočku na území iného zúčastneného členského štátu prostredníctvom postupov pôsobenia na základe jedného bankového povolenia (passporting)¹⁴, musí informovať NCA zúčastneného členského štátu, v ktorom má svoje sídlo, a poskytnúť potrebnú dokumentáciu. Po prijatí tohto oznámenia NCA okamžite informuje odbor ECB pre udeľovanie povolení, ktorý posúdi primeranosť

¹³ Menej významné inštitúcie musia oznámiť svoj zámer zriadiť pobočku alebo poskytovať služby v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru príslušným NCA.

¹⁴ Jednotný európsky pas (single European passport) je systém, ktorý umožňuje prevádzkovateľom finančných služieb so zákonným sídlom v jednom členskom štáte EÚ zaviesť/poskytovať svoje služby v inom členskom štáte bez ďalších požiadaviek na udelenie povolenia.

administratívnej štruktúry s prihliadnutím na plánovanú činnosť. Ak ECB do dvoch mesiacov od prijatia oznámenia úverovej inštitúcie nerozhodne inak, môže významná inštitúcia zriadiť pobočku a začať svoju činnosť. Úverová inštitúcia v niektorom zo zúčastnených členských štátov, ktorá chce založiť pobočku alebo vykonávať slobodu poskytovania služieb na území nezúčastneného členského štátu, informuje o svojom zámere NCA. Po prijatí oznámenia v prípade významnej inštitúcie príslušný NCA bezprostredne informuje ECB, ktorá vykoná potrebné posúdenie.

4.2.4 Interné modely

- 62 Smernica CRD IV zavádza dva rôzne typy činností dohľadu súvisiace s internými modelmi používanými na výpočet minimálnych kapitálových požiadaviek: činnosti, ktoré sa týkajú schvaľovania takýchto modelov (alebo ich podstatných zmien/rozšírenia), a činnosti, ktoré sa zaoberajú priebežným dohľadom nad modelom.
- 63 Všeobecný postup schvaľovania interných modelov na výpočet minimálnych kapitálových požiadaviek v rámci CRR v prípade významných a menej významných bánk zahŕňa rôzne kroky, kde ako kontaktný bod pre významné inštitúcie pôsobí spoločný dohľadací tím s podporou odboru ECB pre interné modely. V prípade menej významných inštitúcií sú kontaktným bodom pre úverové inštitúcie NCA. V potrebných prípadoch sa s úverovou inštitúciou nadviaže diskusia s cieľom vyriešiť kritické otázky a stanoviť plán schvaľovacieho procesu.
- 64 Spoločné dohľadacie tímy s podporou odboru ECB pre interné modely overí, či úverová inštitúcia dodržiava požiadavky stanovené v právnych predpisoch a príslušné usmernenia EBA. V tejto fáze musí byť úverová inštitúcia pripravená na intenzívnu interakciu a spoluprácu, aby bol proces pre všetky zúčastnené strany hladký a efektívny. Tento proces zahŕňa rôzne nástroje vrátane externých kontrol a kontrol na mieste. Tieto činnosti vykonáva špecializovaný projektový tím zodpovedný za celý proces posudzovania modelu. Projektové tímy sa môžu skladať z členov spoločných dohľadacích tímov, odborníkov z horizontálnych odborov ECB a špecializovaných odborníkov NCA na modely, a sú vedené projektovými manažérmi, ktorí sa zodpovedajú koordinátorovi spoločného dohľadacieho tímu.
- 65 Na základe správy projektového tímu spoločný dohľadací tím s podporou odboru ECB pre interné modely pripraví návrh rozhodnutia na schválenie Radou pre dohľad a Radou guvernérov. Návrh zohľadňuje stanoviská spoločného dohľadacieho tímu týkajúce sa povolenia (alebo zamietnutia) použitia interných modelov na výpočet kapitálových požiadaviek. K udeleniu povolenia môžu byť pripojené aj podmienky, ako sú dodatočné požiadavky na podávanie správ, ako aj na ďalšie opatrenia.
- 66 Cieľom priebežného dohľadu nad modelom je pozorne sledovať neustále plnenie príslušných požiadaviek úverovou inštitúciou. Patrí sem analýza rizík, kapitálové a iné správy o aspektoch modelov, analýza validácií modelov

úverových inštitúcií a hodnotenie (nevýznamných) zmien modelov. Okrem toho sa pravidelne (najmenej raz za tri roky) uskutočňuje komplexné posúdenie interných modelov s osobitným zameraním na primeranosť z hľadiska osvedčených postupov a zmien podnikateľských stratégií. Posúdenia vykonávajú spoločné dohliadacie tímy, v prípade potreby aj s podporou odboru ECB pre interné modely. Každoročné porovnanie vyžadované článkom 78 smernice CRD ako kompetentný orgán vykonáva EBA a SSM.

4.2.5 Posúdenie vhodnosti členov riadiacich orgánov

- 67 Posúdenie vhodnosti členov riadiaceho orgánu¹⁵ významných a menej významných inštitúcií je kľúčovou súčasťou dohľadu. Členovia musia mať dostatočne dobrú povesť a dostatočné vedomosti, schopnosti a skúsenosti na vykonávanie svojich povinností. V prípade udelenia prvého povolenia (licencie) úverovej inštitúcii sa vhodnosť a správne posúdenie vykonáva v rámci povoľovacieho konania.
- 68 Zmeny v zložení riadiaceho orgánu významnej inštitúcie sa oznamujú príslušnému orgánu NCA, ktorý potom informuje príslušný spoločný dohliadací tím a odbor ECB pre udeľovanie povolení, ktorý spolu s pracovníkmi NCA zhromažďuje potrebnú dokumentáciu (ktorá môže zahŕňať rozhovor s nominovaným kandidátom). V spolupráci s NCA uskutoční spoločný dohliadací tím spolu s odborom pre udeľovanie povolení posúdenie a následne predložia podrobný návrh na rozhodnutie Rade pre dohľad a Rade guvernérov.

4.2.6 Previerky na mieste

- 69 SSM vykonáva previerky na mieste, tzn. hĺbkové preskúmanie rizík, kontrolných opatrení a riadenia s vopred definovaným rozsahom a časovým rámcom v priestoroch úverovej inštitúcie. Tieto previerky sa vykonávajú na základe rizika a sú proporcionálne.
- 70 ECB zriadila odbor pre centralizované previerky na mieste, ktorý okrem iného zodpovedá za každoročné plánovanie previerok.
- 71 O potrebe previerky na mieste rozhoduje spoločný dohliadací tím v kontexte programu previerok v oblasti dohľadu. Harmonogram je stanovený v úzkej spolupráci s odborom ECB pre plánovanie a koordináciu SEP. Rozsah a frekvenciu previerok na mieste navrhuje spoločný dohliadací tím s prihliadnutím na celkovú stratégiu dohľadu, SEP a charakteristiky danej úverovej inštitúcie (t. j. jej veľkosť, povahu činnosti, kultúru rizika, identifikované slabé stránky).

¹⁵ Podľa CRD IV „riadiaci orgán“ znamená orgán alebo orgány určitej inštitúcie i) menované v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, ii) ktoré sú oprávnené určovať stratégiu, ciele a celkové smerovanie inštitúcie a iii) ktoré dohliadajú na vedenie a monitorujú rozhodovanie a iv) zahŕňajú osoby, ktoré skutočne riadia činnosť inštitúcie. V tomto smere je potrebné „riadiaci orgán“ chápať ako orgán, ktorý plní výkonnú funkciu a funkciu dohľadu. Vzhľadom na to, že sa kompetencie a štruktúra riadiacich orgánov v jednotlivých členských štátoch líšia (štruktúra s jedným pilierom na rozdiel od systému s dvomi piliermi), sú jednotlivým subjektom v rámci riadiaceho orgánu pridelené osobitné úlohy.

Okrem týchto plánovaných previerok sa môžu previerky vykonávať aj ad hoc v reakcii na udalosti alebo skutočnosti, ktoré sa vyskytli v úverovej inštitúcii a ktoré si vyžadujú okamžité opatrenia dohľadu. V prípade potreby sa môžu vykonávať nadväzujúce previerky, a to na účely posúdenia pokroku úverovej inštitúcie v zavádzaní nápravných stanovených v predchádzajúcej plánovanej previerke alebo previerke ad hoc.

72

Vo všeobecnosti je cieľom previerok na mieste:

- preskúmať a posúdiť úroveň, charakter a vlastnosti základných rizík s prihliadnutím na kultúru rizika;
- preskúmať a posúdiť vhodnosť a kvalitu správy a riadenia úverovej inštitúcie a rámca interných kontrolných opatrení s ohľadom na povahu jej podnikania a riziká;
- zhodnotiť kontrolné systémy a postupy riadenia rizík s dôrazom na zisťovanie slabých alebo zraniteľných miest, ktoré môžu mať vplyv na kapitálovú primeranosť a primeranosť likvidity inštitúcie;
- preskúmať kvalitu súvahových položiek a finančnú situáciu úverovej inštitúcie;
- posúdiť súlad s bankovými predpismi;
- uskutočniť hodnotenie oblastí ako kľúčové riziká, kontrolné opatrenia, riadenie.

73

ECB môže vykonávať rôzne typy previerok. Zatiaľ čo komplexné previerky sa týkajú širokého spektra rizík a činností úverovej inštitúcie s cieľom poskytnúť ucelený pohľad na úverovú inštitúciu, ciele previerky sa zameriavajú na konkrétne aspekty činnosti úverovej inštitúcie alebo na špecifickú tému či riziko. Tematické previerky sa zameriavajú na jeden problém (napr. obchodnú oblasť, typy transakcií) v rámci skupiny rovnocenných úverových inštitúcií. Spoločný dohľadací tím môže napríklad požiadať o tematické posúdenie riadenia konkrétneho rizika alebo procesu riadenia v rámci jednotlivých inštitúcií. Tematické previerky možno tiež iniciovať na základe makroprudenciálnych a sektorových analýz, ktoré identifikujú hrozby pre finančnú stabilitu z dôvodu zhoršujúcich sa hospodárskych sektorov alebo šíriacich sa rizikových postupov v rámci bankového sektora.

74

Zloženie tímu, pokiaľ ide o jeho veľkosť, schopnosti, odbornosť a senioritu, bude prispôbené každej jednotlivej previerke. O personálne obsadenie kontrolných tímov sa stará ECB v úzkej spolupráci s NCA. Vedúceho kontrolného tímu (vedúceho misie) a inšpektorov vymenúva ECB na základe konzultácie s NCA. Členovia spoločného dohľadacieho tímu sa môžu na previerkach zúčastňovať ako inšpektori (ale nie ako vedúci misii) s cieľom zabezpečiť nezávislosť vykonávaných previerok. Ak je to potrebné a vhodné, ECB sa môže rozhodnúť využiť externých odborníkov. Výsledky previerok na mieste sú uvedené v písomnej správe o preverovaných oblastiach a zisteniach. Správa je podpísaná vedúcim misie a zasiela sa spoločnému dohľadaciemu tímu a príslušným NCA. Na základe správy pripraví spoločný dohľadací tím odporúčania, ktoré následne

spolu so správou pošle úverovej inštitúcii a zvyčajne zvolá aj záverečné rokovanie s inštitúciou.

- 75 Podľa nariadenia o jednotnom mechanizme dohľadu môže ECB kedykoľvek využiť svoje vyšetrovacie právomoci vo vzťahu k menej významným bankám. Tieto právomoci zahŕňajú možnosť vykonávať previerky na mieste.

4.2.7 Krízové riadenie

- 76 Vzhľadom na transpozíciu smernice o ozdravení a riešení krízových situácií bánk (BRRD) do vnútroštátneho práva bude mať ECB ako orgán bankového dohľadu možnosť reagovať včas, ak úverová inštitúcia nebude spĺňať, resp. ak pravdepodobne poruší požiadavky CRD IV, a zabezpečí, aby úverové inštitúcie vytvorili spoľahlivé plány obnovy.
- 77 ECB zriadila odbor pre krízové riadenie, ktorého úlohou je podporovať spoločné dohliadacie tímy v čase krízy. Odbor ECB pre krízové riadenie tiež posudzuje plány ozdravenia dohliadaných významných úverových inštitúcií a vykonáva ďalšiu analýzu, ktorá umožňuje porovnávanie, kontrolu kvality a konzistentnosti a odbornú podporu spoločným dohliadacím tímom. Pokiaľ ide o plánovanie riešenia krízových situácií, SSM má na základe smernice BRRD a nariadenia o SRM konzultačnú úlohu. V tomto konzultačnom procese zohráva odbor pre krízové riadenie kľúčovú úlohu. Odbor ECB pre krízové riadenie sa bude okrem toho so spoločnými dohliadacími tímami zúčastňovať na práci skupín krízového riadenia zriadených pre konkrétne banky (box 6).

Box 6

Skupiny krízového riadenia a skupiny pre cezhraničnú stabilitu

Počas posledných rokov boli vytvorené mnohé skupiny a uzavreté mnohé dohody s cieľom posilniť spoluprácu a koordináciu medzi rôznymi stranami (napr. NCA, národnými centrálnymi bankami, orgánmi pre riešenie krízových situácií). Základným cieľom je zvýšiť pripravenosť všetkých zúčastnených strán v normálnych podmienkach a zvýšiť ich schopnosť konať včas a účinným spôsobom v krízovej situácii. V rámci SSM sa zástupcovia odboru ECB pre krízové riadenie a spoločné dohliadacie tímy budú zúčastňovať na práci skupín krízového riadenia (Crisis Management Groups – CMG) a skupín pre cezhraničnú stabilitu (Cross-Border Stability Groups – CBSG). V prípadoch, keď SSM funguje ako orgán dohľadu domovského štátu, bude za tieto skupiny zodpovedný odbor pre krízové riadenie spoločne so spoločnými dohliadacími tímami.

1. Skupiny krízového riadenia

Podľa kľúčových atribútov režimov účinného riešenia krízových situácií pre finančné inštitúcie¹⁶, ktoré vydala Rada pre finančnú stabilitu (Financial Stability Board – FSB) v októbri 2011, si majú domovské a kľúčové hostiteľské orgány všetkých globálnych systémovo dôležitých finančných inštitúcií (G-SIFI) udržiavať skupiny krízového riadenia (CMG). Cieľom týchto skupín je zlepšiť koordináciu a spoluprácu medzi domovskými a hostiteľskými orgánmi G-SIFI, pokiaľ ide o prípravu a vytvorenie podmienok na účinné riadenie a/alebo riešenie krízovej situácie inštitúcie, keď sa podniku dotýka cezhraničná finančná kríza. Orgány dohľadu, centrálné banky, orgány riešenia krízových situácií, ministerstvá financií a orgány štátnej správy zodpovedné za systémy záruk v jurisdikciách, ktoré sú domovskými alebo hostiteľskými pre subjekty skupiny a ktoré sú významné z hľadiska riešenia krízovej situácie, by sa mali v skupinách CMG zúčastňovať a úzko spolupracovať s orgánmi v iných jurisdikciách, kde majú podniky systémovú prítomnosť. Keďže CMG sú zodpovedné za úlohy ozdravenia a riešenia krízových situácií, napríklad plány ozdravenia a riešenia krízových situácií, mal by im predsedáť zástupca orgánu dohľadu spoločne so zástupcom orgánu riešenia krízových situácií.

2. Skupiny pre cezhraničnú stabilitu

Už v roku 2008 bolo na úrovni EÚ podpísané Memorandum o porozumení, ktoré zaviedlo dohody o dobrovoľnej špecifickej spolupráci medzi stranami so spoločnými obavami týkajúcimi sa finančnej stability vyplývajúcimi z prítomnosti jednej alebo viacerých finančných skupín. Podľa memoranda sa môžu príslušné strany týchto dohôd okrem iného rozhodnúť vytvoriť a využívať skupiny CBSG ako fóra pre spoluprácu s cieľom zvýšiť svoju pripravenosť reagovať na krízu a vytvoriť podmienky na riadenie a/alebo riešenie cezhraničnej finančnej krízy.

4.2.8 Používanie opatrení a právomocí dohľadu

78

ECB je oprávnená požiadať významné úverové inštitúcie zúčastnených členských štátov, aby vo včasnej fáze prijali opatrenia na odstránenie problémov týkajúcich sa súladu s prudenciálnymi požiadavkami, správneho riadenia a dostatočného krytia rizík s cieľom zabezpečiť životaschopnosť úverovej inštitúcie. Pred uplatnením svojich dohľadových právomocí v súvislosti s významnými úverovými inštitúciami môže ECB zväziť riešiť problémy najskôr

¹⁶ http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_111104cc.pdf

neformálne, napríklad tým, že usporiada stretnutie s vedením úverovej inštitúcie, alebo zašle list o intervencii.

- 79 Typ prijatých opatrení závisí od závažnosti nedostatkov, požadovaného časového rámca, stupňa informovanosti úverovej inštitúcie, schopnosti a spoľahlivosti podnikových útvarov a dostupnosti personálnych, technických a kapitálových zdrojov v rámci úverovej inštitúcie. Ak opatrenie vychádza z vnútroštátnych právnych predpisov zúčastneného členského štátu, môže sa vyžiadať pomoc príslušného NCA s cieľom zabezpečiť, aby boli zohľadnené všetky právne predpoklady.
- 80 Právomoci dohľadu pozostávajú z opatrení charakterizovaných zvyšujúcou sa intenzitou, pokiaľ ide o obsah a formu, a môžu zahŕňať:
- presné vymenovanie cieľov a časového rámca na ich splnenie, a poverenie úverovej inštitúcie, aby na vlastnú zodpovednosť identifikovala najúčinnějšíe opatrenia bez presadzovania iných obmedzení alebo pravidiel, ako sú stanovené v právnom rámci;
 - prijatie konkrétnych opatrení na účely obozretnosti, napr. vyžadovať od úverových inštitúcií prijatie špecifických opatrení týkajúcich sa regulačných záležitostí (organizácia riadenia rizika a interných kontrol, kapitálová primeranosť, prípustné účasti, obmedzenie rizika, vykazovanie), alebo prevádzkové obmedzenia alebo zákazy;
 - použitie iných zákonných právomocí na intervenciu zameranú na korekciu alebo odstránenie nezrovnalostí, nečinnosti alebo konkrétnej nedbanlivosti;
 - povinnosť úverovej inštitúcie, aby predložila plán na obnovenie súladu s požiadavkami dohľadu.
- 81 Používanie právomocí dohľadu sa monitoruje včasným posúdením (zo strany ECB) súladu úverovej inštitúcie s odporúčaniami, opatreniami dohľadu alebo inými rozhodnutiami dohľadu, ktoré jej boli uložené. Nadväzujúce opatrenia vychádzajú z prebiehajúcich činností dohľadu a previerok na mieste: v prípade zistenia nesúladu s pravidlami bude ECB reagovať. Monitorovacie postupy umožňujú ECB náležite sa zaoberať prípadnými nezrovnalosťami alebo nedostatkami zistenými v úverovej inštitúcii v rámci zavádzania opatrení dohľadu, čím sa zníži riziko zlyhania úverovej inštitúcie.

4.2.9 Uplatňovanie donucovacích prostriedkov a sankcií

- 82 Ak dôjde k porušeniu regulačných požiadaviek, orgán dohľadu môže úverovým inštitúciám a/alebo ich manažmentu uložiť sankcie. ECB môže úverovým inštitúciám uložiť administratívne peňažné sankcie až do výšky dvojnásobku ziskov, ktoré boli zaznamenané (resp. strát, ktorým sa zabránilo) v dôsledku porušenia pravidiel, ak je tieto možné určiť, alebo až do výšky 10 % celkového ročného obratu v predchádzajúcom hospodárskom roku. Okrem toho môže ECB v prípade porušenia rozhodnutia dohľadu alebo nariadenia ECB uložiť periodické sankčné platby s cieľom presvedčiť dotknuté osoby, aby konali v

súlade s pôvodným rozhodnutím dohľadu alebo nariadením ECB. Periodická sankčná platba sa počíta na dennom základe, až kým príslušné osoby nezačnú konať v súlade s rozhodnutím dohľadu alebo nariadením ECB, za predpokladu, že periodická sankcia je uložená na obdobie nie dlhšie ako šesť mesiacov.

- 83 Odbor ECB pre uplatňovanie donucovacích prostriedkov a sankcií skúma, v duchu transparentného vyšetrovania a rozhodovania, údajné porušenia priamo účinných právnych predpisov EÚ, vnútroštátnych právnych predpisov, do ktorých sú transponované smernice EÚ, alebo nariadení a rozhodnutí ECB zo strany úverových inštitúcií, ktoré zistí spoločný dohliadací tím počas každodenného dohľadu. V tomto prípade spoločný dohliadací tím stanoví skutkový stav a vec posunie odboru pre uplatňovanie donucovacích prostriedkov a sankcií, ktorý sa bude záležitosťou ďalej zaoberať. Odbor pre uplatňovanie donucovacích prostriedkov a sankcií pôsobí nezávisle od Rady pre dohľad, a to v záujme nestrannosti členov Rady pre dohľad pri prijímaní rozhodnutí o sankciách.
- 84 Odbor pre uplatňovanie donucovacích prostriedkov a sankcií je tiež zodpovedný za spracovanie správ o porušení príslušných právnych predpisov EÚ zo strany úverových inštitúcií alebo príslušných orgánov (vrátane ECB) v zúčastnených členských štátoch. ECB zaviedla mechanizmus ohlasovania s cieľom podporiť osoby, ktoré sa dozvedia o možných porušení príslušných právnych predpisov EÚ dohliadanými subjektmi a príslušnými orgánmi, a umožniť im ohlásiť tieto porušenia ECB. Takéto oznámenia o porušovaní sú účinným nástrojom na odhaľovanie porušení pravidiel podnikania.

4.3 Dohľad nad menej významnými inštitúciami

- 85 Cieľom SSM je zabezpečiť, aby sa politika EÚ týkajúca sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami zavádzala jednotným a účinným spôsobom, aby sa jednotný súbor pravidiel pre finančné služby uplatňoval rovnakým spôsobom v prípade úverových inštitúcií vo všetkých dotknutých členských štátoch, a aby sa nad úverovými inštitúciami vykonával dohľad tej najvyššej kvality, bez vplyvu neprudenciálnych úvah. Navyše, skúsenosti z finančnej krízy ukázali, že menšie úverové inštitúcie môžu tiež predstavovať hrozbu pre finančnú stabilitu. ECB by preto mala mať možnosť vykonávať úlohy dohľadu vo vzťahu ku všetkým úverovým inštitúciám a pobočkám, ktoré majú sídlo v zúčastnených členských štátoch úverových inštitúcií so sídlom v nezúčastnených členských štátoch. Tieto ciele možno dosiahnuť len prostredníctvom:
- spolupráce v dobrej viere medzi NCA a ECB;
 - účinnej výmeny informácií v rámci SSM;
 - harmonizácie procesov a konzistentnosti výsledkov dohľadu.

- 86 NCA sú zodpovedné za priamy dohľad nad menej významnými inštitúciami (výnimkou sú spoločné postupy, za ktoré sú spoločne zodpovedné ECB a NCA¹⁷). NCA plánujú a vykonávajú svoje priebežné činnosti dohľadu na základe spoločného rámca a metodík vytvorených na účely SSM. NCA v tomto smere zohľadňujú celkovú stratégiu dohľadu SSM, pričom používajú svoje vlastné zdroje a rozhodovacie postupy.¹⁸ Medzi priebežne vykonávané činnosti patrí organizovanie stretnutí s najvyšším vedením menej významných inštitúcií, vykonávanie pravidelných analýz rizík v rámci danej krajiny a plánovanie a vykonávanie previerok na mieste. NCA budú aj naďalej vykonávať dohľad v oblastiach, ktorých sa netýka nariadenie o jednotnom mechanizme dohľadu.
- 87 Hoci primárnu zodpovednosť za organizáciu a výkon dohľadu nad menej významnými inštitúciami majú NCA, na niektorých činnostiach sa môžu zúčastňovať aj pracovníci ECB, napríklad na previerkach na mieste. Popri možnosti využívať skúsenosti a pomoc NCA sa týmto spôsobom podporuje a umožňuje výmena personálu medzi jednotlivými NCA (a medzi NCA a ECB) a posilňuje sa spoločná kultúra dohľadu v rámci SSM.
- 88 ECB je zároveň zodpovedná za účinné a konzistentné fungovanie SSM a je poverená monitorovaním činnosti NCA s cieľom zabezpečiť najvyššiu kvalitu činností dohľadu NCA a konzistentnosť požiadaviek dohľadu, ktoré sa vzťahujú na všetky úverové inštitúcie patriace do SSM. Túto úlohu vykonáva generálne riaditeľstvo ECB pre mikroprudenciálny dohľad III.
- 89 Generálne riaditeľstvo pre mikroprudenciálny dohľad III dosahuje tieto ciele uplatňovaním prístupov dohľadu, ktoré vyvinulo generálne riaditeľstvo pre mikroprudenciálny dohľad IV pre významné úverové inštitúcie, proporcionálnym spôsobom. Generálne riaditeľstvo pre mikroprudenciálny dohľad III má tri odbory:
- odbor pre monitorovanie dohľadu a vzťahy s NCA je zodpovedný za spoluprácu s NCA a monitoruje ich prístupy dohľadu vo vzťahu k menej významným inštitúciami s cieľom zabezpečiť vysoké štandardy dohľadu a podporovať konzistentné uplatňovanie procesov a postupov dohľadu zo strany NCA, pričom pre NCA slúži ako primárny kontaktný bod voči ECB ako orgánu bankového dohľadu. Odbor sa tiež stará o zabezpečenie kvality postupov dohľadu v NCA v spolupráci s generálnym riaditeľstvom pre mikroprudenciálny dohľad IV (horizontálne a špecializované odbory);
 - odbor pre inštitucionálny a sektorový dohľad v spolupráci s generálnym riaditeľstvom pre mikroprudenciálny dohľad IV monitoruje špecifické bankové podsektory (napr. sporiteľne, družstevné banky) a jednotlivé inštitúcie v rámci menej významných inštitúcií na základe klasifikácie priority (t. j. hodnotenia rizík a dosahu) a usporadúva tematické hodnotenia. Okrem toho zisťuje, či by ECB mala prevziať priamy dohľad nad konkrétnou inštitúciou, a v spolupráci s generálnym riaditeľstvom pre mikroprudenciálny

¹⁷ Obrázok 7 a články 14 a 15 nariadenia o jednotnom mechanizme dohľadu týkajúce sa udeľovania povolení, nadobúdania kvalifikovaných účasí a odnímania povolení.

¹⁸ Nariadenie o rámci jednotného mechanizmu dohľadu vymedzuje situácie, keď sa návrhy rozhodnutí musia oznámiť ECB *predtým*, než sa oznámia menej významným inštitúciám.

dohľad IV sa podieľa na previerkach na mieste v prípade menej významných inštitúcií. Zároveň je zodpovedný za činnosti krízového riadenia v súvislosti s menej významnými inštitúciami;

- odbor pre analýzu a metodickú podporu vypracúva a udržiava metodiku (na základe prístupu dohľadu vypracovaného generálnym riaditeľstvom pre mikroprudenciálny dohľad IV), ktorá sa uplatňuje na účely klasifikácie menej významných inštitúcií a použitia RAS a SREP v prípade týchto inštitúcií. Je tiež zodpovedný za pravidelné vykazovanie údajov dohľadu nad menej významnými inštitúciami a za monitorovanie rizík a zraniteľných miest bankových podsektorov.

90 Nasledujúce časti poskytujú prehľad procesov a postupov vykonávaných ECB v rámci dohľadu nad menej významnými inštitúciami.

4.3.1 Zber informácií

91 Úverové inštitúcie v Európe sú navzájom prepojené prostredníctvom vzájomného poskytovania krátkodobých a dlhodobých úverov a svojich obchodných aktivít. Preto je dôležité uskutočňovanie širšej analýzy na úrovni sektorov, napríklad s cieľom zachytiť prípadné účinky kontaminácie a posúdiť, aké opatrenia politiky dohľadu by mali ECB a NCA v prípade menej významných inštitúcií prijať.

92 Nato, aby mohla vykonávať monitorovaciu funkciu a zabezpečovať finančnú stabilitu v eurozóne, má ECB k dispozícii pravidelné kvantitatívne a kvalitatívne informácie o menej významných inštitúciách. Tieto informácie sa poskytujú na základe stanovených postupov vykazovania medzi ECB a NCA. Získané informácie umožňujú ECB identifikovať konkrétne riziká v jednotlivých inštitúciách a vykonávať sektorovú analýzu, čo prispieva k plneniu celkových cieľov dohľadu ECB. Na základe analýzy tiež môže ECB identifikovať oblasti, kde sú zo strany ECB potrebné nariadenia, usmernenia alebo pokyny v záujme zabezpečenia konzistentnosti dohľadu a jeho vysokej úrovne.

93 Okrem pravidelných informácií od NCA (vrátane vykazovania údajov dohľadu príslušným orgánom) a s prihliadnutím na zásadu proporcionality si môže ECB vyžiadať aj dodatočné informácie o menej významných inštitúciách (spravidla od NCA), ktoré sú nevyhnutné na plnenie úloh dohľadu.

4.3.2 Monitorovanie činností dohľadu

94 ECB je zodpovedná za celkové monitorovanie činností dohľadu NCA v záujme primeraného a konzistentného výkonu dohľadu nad menej významnými inštitúciami. Monitorovanie sa môže vykonávať napríklad prostredníctvom preskúmania špecifických tém (napr. rizikových oblastí) v rámci všetkých NCA alebo ich vzorky. Poskytujú cielený obraz o dohľade, ktorý vykonávajú NCA na úrovni jednotlivých inštitúcií alebo tried podobných inštitúcií.

- 95 NCA okrem toho ECB poskytujú návrhy podstatných rozhodnutí a postupov v oblasti dohľadu. Rozsah týchto rozhodnutí a postupov je definovaný v nariadení o rámci jednotného mechanizmu dohľadu. Patria medzi ne postupy, ktoré majú výrazný vplyv na menej významné inštitúcie a na odvolanie členov správnych rád menej významných inštitúcií a vymenovanie osobitných manažérov. V rámci poskytovania informácií o činnostiach NCA významných z hľadiska integrity SSM je cieľom udržiavať rovnováhu, zároveň je však potrebné vyhnúť sa nadmernému oznamovaniu ECB. NCA musia ECB informovať aj v prípade rýchleho a výrazného zhoršovania finančnej situácie menej významnej inštitúcie.
- 96 NCA pravidelne vykazujú ECB informácie o menej významných inštitúciách vo formáte definovanom ECB. Okrem toho boli stanovené aj určité postupy vykazovania *ex post*, na základe ktorých NCA pravidelne informujú o prijatých opatreniach a o plnení svojich úloh v prípade menej významných inštitúcií.
- 97 ECB tiež hodnotí, ako NCA v prípade menej významných inštitúcií uplatňujú štandardy, procesy a postupy dohľadu SSM. V rámci monitorovania procesov sa uskutočňuje hodnotenie toho, či sa štandardy uplatňujú harmonizovaným spôsobom, a či porovnateľné situácie vedú v rámci SSM k porovnateľným výsledkom. ECB zároveň môže odporučiť zmeny v oblastiach, kde je potrebná ďalšia harmonizácia, a v prípade potreby môže vyvinúť štandardy týkajúce sa postupov dohľadu. Monitorovacia činnosť ECB predstavuje spoločné hodnotenie toho, či a ako by sa štandardy a postupy SSM mohli zlepšiť v záujme dosiahnutia spoločného cieľa, ktorým je harmonizovaný a účinný dohľad v rámci SSM.

4.3.3 Intervenčné právomoci ECB

- 98 ECB v spolupráci s NCA pravidelne určuje, či dochádza k zmene statusu inštitúcie z menej významnej na významnú na základe splnenia niektorého z kritérií stanovených v nariadení o jednotnom mechanizme dohľadu (box 1) alebo naopak, a v prípade potreby rozhoduje o prevzatí zodpovednosti za dohľad nad jednotlivými menej významnými inštitúciami od jedného alebo viacerých NCA, resp. o ukončení výkonu priameho dohľadu.
- 99 ECB sa môže takisto kedykoľvek z vlastného podnetu, po konzultácii s NCA, rozhodnúť vykonávať priamy dohľad nad menej významnými inštitúciami, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie konzistentného uplatňovania vysokých štandardov dohľadu, napríklad v prípade nedodržania pokynov ECB zo strany NCA a následného ohrozenia konzistentného uplatňovania vysokých štandardov dohľadu. Je potrebné poznamenať, že zhoršenie finančnej situácie menej významnej inštitúcie alebo začatie konania vo veci krízového riadenia nie sú nevyhnutne dôvodmi na to, aby ECB prevzala dohľad od zodpovedných NCA.

4.4 Celková kontrola kvality a plánovania

- 100 Dohľad nad významnými i menej významnými inštitúciami si vyžaduje komplexné mechanizmy, ktoré zabezpečujú neustálu konzistentnosť a vysokú

kvalitu prístupu dohľadu v rámci SSM v prípade všetkých dohliadaných subjektov. Z toho vyplýva potreba vyhnúť sa odchýlkam medzi dvomi skupinami úverových inštitúcií a zároveň uplatňovať prístupy dohľadu a zásadu proporcionality štruktúrovaným spôsobom.

4.4.1 Zabezpečenie kvality

- 101 Cieľom funkcie zabezpečenia kvality je hodnotiť konzistentné uplatňovanie spoločného metodického rámca a zabezpečiť jeho dodržiavanie. V rámci zabezpečenia kvality sa okrem toho monitoruje kvalita dohľadových praktík. Horizontálnu kontrolu kvality spoločných dohliadacích tímov vykonáva špecializovaný odbor generálneho riaditeľstva pre mikroprudenciálny dohľad IV, zatiaľ čo kontrolu kvality dohľadu NCA nad menej významnými inštitúciami zabezpečuje odbor ECB pre monitorovanie dohľadu a vzťahy s NCA v rámci generálneho riaditeľstva pre mikroprudenciálny dohľad III.
- 102 Tento systém má zásadný význam, keďže SSM pôsobí v jednotlivých zúčastnených členských štátoch a zahŕňa vnútroštátne orgány dohľadu aj ECB. Hlavným cieľom zabezpečenia kvality je zisťovať potenciál na zlepšenie metodík, štandardov a politík dohľadu.

4.4.2 Kontrola plánovania

- 103 Pokiaľ ide o významné inštitúcie, odbor ECB pre plánovanie a koordináciu SEP pravidelne kontroluje plnenie úloh stanovených v programoch previerok v oblasti dohľadu zo strany spoločných dohliadacích tímov a v prípade potreby požaduje nápravné opatrenia. V prípade menej významných inštitúcií plánovanie dohľadu vykonávajú NCA a v prípade potreby plánovanie monitoruje aj generálne riaditeľstvo pre mikroprudenciálny dohľad III. Návrh a aktualizácia programov previerok v oblasti dohľadu prebieha na základe zistení z predchádzajúcich období. Zistenia sa prerokujú so zúčastnenými stranami s cieľom zlepšiť a ďalej harmonizovať budúce činnosti.

5 Skratky

BRRD	smernica o ozdravení a riešení krízových situácií
CBSG	skupina pre cezhraničnú stabilitu
CMG	skupina krízového riadenia

CRD IV	smernica o kapitálových požiadavkách
CRR	nariadenie o kapitálových požiadavkách
EBA	Európsky orgán pre bankovníctvo
ECB	Európska centrálna banka
ESA	európske orgány dohľadu
ESFS	Európsky systém finančného dohľadu
ESM	Európsky mechanizmus pre stabilitu
ESRB	Európsky výbor pre systémové riziká
EÚ	Európska únia
FSB	Rada pre finančnú stabilitu
G-SIFI	globálne systémovo dôležité finančné inštitúcie
ICAAP	interný proces hodnotenia kapitálovej primeranosti
ILAAP	interný proces hodnotenia likvidity
JST	spoločný dohliadací tím
MoU	memorandum o porozumení
NCA	príslušný vnútroštátny orgán
RAS	systém hodnotenia rizík
SEP	program previerok v oblasti dohľadu
SREP	postup preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu
SSM	jednotný mechanizmus dohľadu